

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ เรื่อง สระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. **หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
 - 1.1 หลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 - 1.2 ตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. **การเขียนสะกดคำ**
 - 2.1 ความหมายของการเขียนสะกดคำ
 - 2.2 ความสำคัญของการเขียนสะกดคำ
 - 2.3 สาเหตุและปัญหาการเขียนสะกดคำ
 - 2.4 วิธีสอนและกิจกรรมการสอนการเขียนสะกดคำ
 - 2.5 รูปแบบการเรียนการสอนเขียนสะกดคำ
 - 2.6 วิธีวัดการเขียนสะกดคำ
3. **การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ**
 - 3.1 ความหมายแบบฝึก
 - 3.2 ความสำคัญของแบบฝึก
 - 3.3 ประโยชน์ของแบบฝึก
 - 3.4 ลักษณะของแบบฝึก
 - 3.5 ส่วนประกอบของแบบฝึก
 - 3.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ
 - 3.7 รูปแบบของการสร้างแบบฝึก
 - 3.8 หลักการสร้างแบบฝึก
 - 3.9 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก
 - 3.10 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก
 - 3.11 การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึก
4. **สระและสระลดรูป - สระเปลี่ยนรูป**

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1 หลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

วิสัยทัศน์

มุ่งเน้นการอ่านออกเสียงถูกต้องตามหลักภาษา การอ่านในใจและจับใจความสำคัญของเรื่อง จดหมาย การพูดแนะนำตัว รายงาน เล่าเรื่องและการส่งเสริมให้รักการอ่าน

คุณภาพผู้เรียน

เมื่อจบแต่ละช่วงชั้นผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

- 1) อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามหลักภาษาและอ่านในใจ
- 2) เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ วลี ประโยคและเรื่องที่อ่าน
- 3) จับใจความสำคัญของเรื่อง การตอบคำถาม การตั้งคำถาม การสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแสดงความรู้สึกและความต้องการ
- 4) คิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านและสรุปเป็นข้อคิด ประสพการณ์และการนำแนวคิดเห็นไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
- 5) พูดแนะนำตัว การรายงาน การเล่าเรื่องราวสั้น ๆ และแสดงความคิดเห็นตามความต้องการ
- 6) การแต่งคำคล้องจอง การท่องบทความอาชยาน บทร้อยกรอง สุภาษิต คำพังเพย ปริศนาคำทายและบทร้องเล่นในท้องถิ่น
- 7) มีมารยาทการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด
- 8) มีนิสัยรักการอ่านและเขียน

โครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ท 11101 ภาษาไทย เวลาเรียน 200 ชั่วโมง

ตารางที่ 1 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา : กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเวลาเรียน/สัปดาห์

สาระที่	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ช่วงชั้นที่ 1
		เวลา (ชั่วโมง/สัปดาห์) ป. 1
1	การอ่าน	5
2	การเขียน	
3	การฟัง การดู และการพูด	
4	หลักการใช้ภาษา	
5	วรรณคดี และวรรณกรรม	
รวมเวลาเรียนชั่วโมง/ปี		200

1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับการเขียนสะกดคำ มีดังนี้

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	ท ๒.๑ ป.๑/๑ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	<input type="checkbox"/> การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	ท ๒.๑ ป.๑/๒ เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ	<input type="checkbox"/> การเขียนสื่อสาร - คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน - คำพื้นฐานในบทเรียน - คำคล้องจอง - ประโยคง่ายๆ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	ท ๒.๑ ป.๑/๓ มีมารยาทในการเขียน	<input type="checkbox"/> มารยาทในการเขียน เช่น - เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า - ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ - ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	ท ๔.๑ ป.๑/๑ บอกรและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย	<input type="checkbox"/> พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ <input type="checkbox"/> เลขไทย
	ท ๔.๑ ป.๑/๒ เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	<input type="checkbox"/> การสะกดคำ การแจกลูก และการอ่านเป็นคำ <input type="checkbox"/> มาตราตัวสะกดที่ตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา <input type="checkbox"/> การผันคำ <input type="checkbox"/> ความหมายของคำ
	ท ๔.๑ ป.๑/๓ เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่าย ๆ	<input type="checkbox"/> การแต่งประโยค
	ท ๔.๑ ป.๑/๔ ต่อกำคล้องจองง่าย ๆ	<input type="checkbox"/> คำคล้องจอง

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๒๐๐ ชั่วโมง จำนวน ๕ หน่วยกิต

สาระที่ ๔

หลักการู้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ
ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลางท้องถิ่น		
	ความรู้ (K)	ทักษะ/กระบวนการ (P)	คุณลักษณะ (A)
ท ๔.๑ ป.๑/๑ บอกและเขียน พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และ เลขไทย	-ชื่อและการเขียนตัว อักษรไทยและเลข ไทย	-ฝึกทักษะการเขียน พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย	-สามารถใช้ได้ ถูกต้องและ สวยงาม
ท ๔.๑ ป.๑/๒ เขียนสะกดคำ และบอก ความหมายของ คำ	-หลักการเขียนสะกด คำ	-ฝึกการสะกดคำและบอก ความหมายของคำ	-สามารถสะกดคำ และบอกความ หมายของคำ
ท ๔.๑ ป.๑/๓ เรียบเรียงคำเป็น ประโยคง่าย ๆ	-ลักษณะของ ประโยค	-ฝึกแต่งประโยค	-แต่งประโยคได้ ถูกต้อง
ท ๔.๑ ป.๑/๔ ต่อคำคล้องจอง ง่าย ๆ	-คำคล้องจอง	-ฝึกต่อคำคล้องจอง	-นำคำคล้องจองไป ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย
รหัสวิชา ท ๑๑๑๐๑ ชื่อวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๒๐๐ ชั่วโมง จำนวน ๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรอง การเล่าเรื่อง การคาดคะเนเหตุการณ์ การอ่านจับใจความ บทอาขยาน บทร้อยกรอง อ่านเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ เขียนตัวอักษรไทยและเลขไทย เขียนสื่อสาร การฟังคำแนะนำ คำสั่งง่าย ๆ การตั้งคำถามและตอบคำถาม พุฒแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก พุฒสื่อสาร เขียนตัวอักษรไทยและเลขไทย เขียนสะกดคำ แต่งประโยค คำคล้องจอง

ฝึกทักษะการฟัง ดู พุฒ อ่านและเขียนโดยอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรอง อ่านเรื่องสั้น ๆ พุฒเล่าเรื่อง สรุปความและข้อคิด คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนคำและประโยค การฟังคำแนะนำ คำสั่ง พุฒแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก พุฒสื่อสาร เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ แต่งประโยคต่อคำคล้องจอง ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรอง

มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน การฟัง การดู การพูด และการเขียน ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยาน เห็นคุณค่า และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

รหัสตัวชีวิต

ท.๑.๑ ป. ๑ ป.๑ /๑ ป.๑ /๒ ป.๑ /๓ ป.๑/๔ ป.๑/๕ ป.๑/๖ ป.๑/๗
 ป.๑/๘

ท ๒.๑ ป. ๑ ป.๑ /๑ ป.๑ /๒ ป.๑ /๓

ท ๓.๑ ป. ๑ ป.๑ /๑ ป.๑ /๒ ป.๑ /๓ ป.๑/๔ ป.๑/๕

ท ๔.๑ ป. ๑ ป.๑ /๑ ป.๑ /๒ ป.๑ /๓ ป.๑/๔

ท. ๕.๑ ป. ๑ ป.๑ /๑ ป.๑ /๒

ตารางที่ 2 แสดงหน่วยการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
เวลา 200 ชั่วโมง : ปี

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา : ชั่วโมง
1	ไบโบก ไบบัว	14
2	ภูผา	14
3	เพื่อนกัน	14
4	ตามหา	13
5	ไปโรงเรียน	15
6	โรงเรียนลูกช้าง	14
7	เพื่อนรัก เพื่อนเล่น	14
8	พูดเพราะ	13
9	เกือบไป	15
10	เพื่อนรู้ใจ	14
11	ช้างน้อยน่ารัก	14
12	วันสงกรานต์	15
รวม		200

ตารางที่ 3 แสดงหน่วยการเรียนรู้ ที่ 9 เกือบไป ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รวมเวลา
15 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา/ ชั่วโมง
9	เกือบไป	<p>ท ๒.๑ ป.๑/๒ เขียน สื่อสารด้วยคำและ ประโยคง่ายๆ</p> <p>ท ๒.๑ ป.๑/๓ มี มารยาทในการเขียน</p> <p>ท ๔.๑ ป.๑/๒ เขียน สะกดคำและบอก ความหมายของคำ</p>	<p><input type="checkbox"/> มารยาทในการ เขียน เช่น</p> <p>- เขียนให้อ่านง่าย</p> <p>สะอาด ไม่ขีดฆ่า</p> <p>- ไม่ขีดเขียนในที่</p> <p>สาธารณะ</p> <p>- ใช้ภาษาเขียน เหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล</p> <p><input type="checkbox"/> การสะกดคำ การ แจกลูก และการอ่าน เป็นคำ</p> <p><input type="checkbox"/> ความหมายของคำ</p> <p><input type="checkbox"/> การเขียนสื่อสาร</p> <p>- คำที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน</p> <p>- คำพื้นฐานใน บทเรียน</p> <p>- คำคล้องจอง</p> <p>- ประโยคง่ายๆ</p>	15

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ

2.1 ความหมายของการเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำนั้นเป็นเนื้อหาส่วนหนึ่งที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งนักเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนจนสามารถที่จะเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง รวดเร็ว และยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำ ได้ดังนี้

มะลิ อัจฉริย์ (2540, หน้า12) สรวาลี เฟิงศรีโคตร (2539, หน้า14) อุดุลย์ ภูปลื้ม (2539, หน้า 10) และวีระศักดิ์ ปัตตลาโพธิ์ (2540, หน้า 12) ได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า การเขียนสะกดคำ คือ วิธีการจัดเรียงลำดับ พยางค์ สระและวรรณยุกต์ ภายในคำนั้นๆ ได้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เพื่อจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเขียนได้ถูกต้องชัดเจน และรู้หลักในการเขียนและสามารถนำสิ่งที่เขียนไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้

กรมวิชาการ (2546, หน้า133) กล่าวถึงการเขียนสะกดคำว่า การเขียนสะกดคำนั้นเป็นการเขียนโดยนำพยางค์ต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดมาประสมเป็นคำ การเขียนคำจะต้องให้ผู้เรียนอ่านสะกดคำและเขียนคำพร้อมๆ กันเพื่อการเขียนคำได้ถูกต้อง การเขียนสะกดคำจะนำคำที่มีความหมายมาหัดสะกดจนกระทั่งผู้เรียนสามารถจดจำคำนั้น ๆ ได้

จากความหมายของการเขียนสะกดคำข้างต้นจึงหมายถึง การเขียนคำที่มีตัวสะกดและเขียนคำไม่มีตัวสะกดโดยเรียงลำดับพยางค์ สระ วรรณยุกต์และ ตัวสะกดให้เป็นคำที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และตรงตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 เพื่อให้สามารถอ่านออกได้ชัดเจนและสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

2.2 ความสำคัญของการเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำได้ถูกต้องนั้นทำให้สื่อความหมายได้อย่างถูกต้องทั้งยังช่วยรักษาภาษาของประเทศไทยและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทักษะภาษาไทยด้านการเขียน ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสะกดคำไว้ดังนี้

วรรณภา เครื่องเนียม (อ้างอิงใน ศิริลักษณ์ จันทอง, 2547, หน้า 38) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสะกดคำ ไว้ว่า

1. การสะกดคำผิดทำให้ผ่านเข้าใจความหมายของคำผิดไปด้วย
2. การสะกดคำถูกจำเป็นที่จะต้องแจกความหมายของคำแต่ละคำได้
3. นักเรียนที่รู้จักสะกดคำสามารถที่จะหาคำในพจนานุกรมได้รวดเร็ว
4. การรู้จักสะกดคำถือเป็นความสามารถเป็นการศึกษาและทำให้อ่านหนังสือได้
5. ความบกพร่องในการสะกดคำ ทำให้เสียเวลาทั้งครูและนักเรียนในการเรียนการสอน

6. ผู้ที่มีความบกพร่องในการสะกดคำทำให้หมดโอกาสที่จะใช้คำเพื่อเน้นความหมายในข้อเขียนของตนได้

วรรณิ โสมประยูร (อ้างอิงใน ฤทัยรัตน์ ทิพวรรณ, 2545, หน้า 503) กล่าวว่า การสะกดคำเป็นพื้นฐานที่จำเป็นของการเขียนอย่างหนึ่ง เพราะเด็กจำเป็นจะต้องรู้จักสะกดคำได้ก่อนจึงสามารถเขียนประโยคและเรื่องราวได้ ถ้าเด็กเขียนสะกดคำไม่ได้ เด็กจะไม่เข้าใจเรื่องจากผู้อื่นและไม่สามารถแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนเองได้ ดังนั้นการเขียนสะกดคำได้ถูกต้องนับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากในการเขียน

จากความสำคัญของการเขียนสะกดคำดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การสะกดคำเป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียนสะกดคำเพราะการเขียนทำให้สื่อความหมายได้อย่างถูกต้องและเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกระตุ้นหรือสร้างสรรค์ความรู้ ความคิดให้เกิดขึ้นแก่ผู้อ่าน

2.3 สาเหตุและปัญหาการเขียนสะกดคำ

สาเหตุและปัญหาของการเขียนสะกดคำมีหลายประการดังที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงสาเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

วรรณิ โสมประยูร (อ้างอิงใน ฤทัยรัตน์ ทิพวรรณ, 2545, หน้า 156) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะของคำที่เขียนยากตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ปราบกฏผลสอดคล้องทั้ง 4 ระดับชั้นดังนี้

- 1) คำที่มีหลายพยางค์ เช่น สนุกสนาน ประเพณี
- 2) คำที่มีประและไม่ประวิสรรชนีย์เช่น สะอาด สะดวก สบาย
- 3) คำที่มีรูปวรรณยุกต์ไม่ตรงกับการออกเสียงเช่น เหล้าฟุ้ง ลอกแลก เลินเล่อ
- 4) คำที่ ไอ อัย อัม อัม เช่น จาระไน เหลือไหลโคลย์อัย อัยการ สัมภาษณ์
- 5) คำที่มีเครื่องหมายทัศนมาตรกำกับ เช่น ประโยชน์ สัตว์ เสาร์ พิสูจน์
- 6) คำที่มีสระผสมเช่น เลี้ยง เดี่ยว เพื่อน
- 7) คำพ้องเสียง เช่น หน้า -น้ำ หน้า -ยา
- 8) คำลดรูปหรือเปลี่ยนรูปสระเมื่อมีตัวสะกด เช่น ชวน โจษจัน
- 9) คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา เช่น รูป โรค โทษ
- 10) คำที่มีอักษรนำ เช่น ขนม ตลาด ขมขมิบ
- 11) คำที่มี ห นำ และ อ นำ เช่น หย่า หลาย ออย่า อยาก
- 12) การใช้ รร (ร หัน) เช่น บรรทัด รูปพรรณ อุปสรรค
- 13) การใช้ ร ล ว ควบกกล้า เช่น กัลล้วย มะพร้าว กลับ กวาด
- 14) คำที่มีความหมายเป็นนามธรรม เช่น ความสุข ความซื่อสัตย์

- 15) คำราชาศัพท์ เช่น เชษฐา เถลิงพระชนมพรรษา พระบรมฉายาลักษณ์
- 16) คำศัพท์ เช่น เชษฐา เถลิงพระชนมพรรษา
- 17) คำที่มาจากภาษาอังกฤษ เช่น ไนลอน เต็นท์
- 18) คำพิเศษและคำที่มีกฎยกเว้น เช่น ซาติ จริง สัปดาห์

จากการศึกษาพบว่าคำเหล่านี้ที่เขียนผิดมาจากสาเหตุ นักเรียนเขียนคำเหล่านี้ผิดเนื่องจากมีประสบการณ์เกี่ยวกับคำผิด โดยเห็นแบบอย่างที่จะก่อดผิดไม่รู้จักหลักการเขียน ไม่ทราบความหมาย ฟังไม่ชัด

ผลการวิเคราะห์ข้อบกพร่องคำที่นักเรียนมักเขียนผิด (เอกสาร สน.ที่10/2540 สำนักงาน การประถมศึกษาแห่งชาติ 2540, หน้า 46)

1. เขียนพยัญชนะต้นผิด เช่น พ่อ เขียนเป็น ท่อ
2. ไม่เขียนพยัญชนะต้น หรือ อักษรนำ เช่น ลูกหมา เขียนเป็น ลูกมา
3. เขียนพยัญชนะตัวตามผิด หรือตัวควบผิด เช่น ลูกหมา เป็น ลูกหนา
4. ไม่เขียนพยัญชนะตัวนาม หรือตัวควบ เช่น ลูกหมา เป็น ลูกหา
5. วางตำแหน่งสระผิด เช่น ครู เขียนเป็นครุ
6. วางตำแหน่งสระผอด เช่น พัก เขียนเป็นพะก
7. ไม่เขียนสระ เช่น แม่วัน เขียนเป็น แม่ว
8. วางตำแหน่งสระผอด เช่น เทียว เขียนเป็นเทิว
9. เขียนตัวสะกดผิด เช่น ความสุข เป็น ความสุก
10. ไม่เขียนตัวสะกด เช่น เสียง เขียนเป็น เสย
11. วางตำแหน่งวรรณยุกต์ผิด เช่น ช่วย เป็น ชว๋ย
12. เขียนวรรณยุกต์ผิด เช่น แต้ม เขียนเป็น เตียม
13. เขียนตัวการันต์ผิด เช่น ชื่อสัตย์ เขียนเป็นชื่อสัตว์
14. ไม่เขียนตัวการันต์ เช่น วันเสาร์ เขียนเป็น วันเสา

จากสาเหตุและปัญหาการเขียนสะกดคำดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดมากที่สุด คือ คำที่มีหลายพยางค์ ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา เป็นคำลดรูปและคำเปลี่ยนรูป วางสระ วรรณยุกต์ ผิดตำแหน่ง

2.4 วิธีสอนและกิจกรรมการสอนการเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ของนักเรียนในการเริ่มต้นฝึกหัดของการเขียนจึง จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องฝึกฝน ให้แก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษา

การศึกษาได้เสนอแนะวิธีสอนและกิจกรรมการสอนเขียนสะกดคำ ซึ่งจะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำได้ไว้ดังนี้

อนุชิต ประวัติสมบุญ (อ้างอิงใน ปรภาณี สมณา, 2540, หน้า 9) กล่าวถึงวิธีการสอนเขียนสะกดคำว่าครูควรฝึกการเขียนสะกดคำ ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มให้ค้นหาคำในเรื่องที่เรียนนำมาแลกเปลี่ยนกันบอกและเฉลยพร้อมทั้งเก็บคะแนนไว้
2. รวบรวมคำศัพท์ไว้ในสมุด เรียบเรียงไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เรียงลำดับตามพยัญชนะ เรียงลำดับตามความหมาย ฯลฯ
3. ครูบอกให้เขียนแล้วให้ตรวจคำและพจนานุกรมประกอบการสอน
4. แข่งขันการสะกดคำยากบนกระดานดำ
5. ใช้เอกสารประกอบให้เลือกคำที่สะกดถูก
6. นำเกณฑ์การเขียนตัวสะกดมาแต่งเป็นคำประพันธ์เพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น
7. ฝึกให้เขียนเรียงความแล้วให้ใช้พจนานุกรม
8. หาประโยคหรือข้อความสั้น ๆ มาให้เติมศัพท์
9. เขียนรายงานคำที่มักสะกดผิด
10. นำเนื้อหาจากหลักภาษาไทยเช่นคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต คำสมาส คำสนธิ คำควบกล้ำ ฯลฯ มาแต่งประโยครวบรวมไว้
11. กำหนดคำศัพท์ให้นำมาเขียนในรูปประโยคหรือเรื่องราวต่าง ๆ
12. ควรตรวจแก้ไขการเขียนตัวสะกดในการฝึกเขียนทุกครั้งไม่ปล่อยให้ นักเรียนสะกดผิดโดยไม่ได้แก้ไข

สุจิต เพียรชอบ (อ้างอิงใน ปรภาณี สมณา, 2540, หน้า 9) เสนอแนะกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียนสะกดคำไว้ดังนี้

1. ครูทำบัญชีคำยากแจกให้นักเรียนศึกษาแต่ละสัปดาห์ครูก็จะนำคำเหล่านี้มาให้ นักเรียนเขียนเป็นคำ ๆ ให้นักเรียนตรวจคำตอบเองหรือแลกเปลี่ยนตรวจแล้วนักเรียนแต่ละคนบันทึกผลการสะกดคำยากของตนไว้เพื่อพัฒนาการของตนเอง
2. ครูแต่งประโยคซึ่งประกอบไปด้วยคำที่มักจะสะกดผิดแล้วบอกให้นักเรียนเขียนหรือครูอาจจะมอบหมายให้นักเรียนได้แต่งประโยคทำนองเดียวกัน แล้วบอกเพื่อนเขียนแล้วเฉลยคำตอบที่ถูกต้องได้ด้วย
3. แบ่งนักเรียนออกเป็นหมู่ ๆ หรือเป็นแถวแข่งขันกันเรียงคำ หรือข้อความที่ยาก ๆ

4. ครูแจกบัญชีคำซึ่งมีทั้งคำที่สะกดผิด และสะกดถูกปนกันให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ถูกหน้าคำเหล่านี้

5. ครูอาจนำคำยากมาแต่งเป็นข้อทดสอบและเลือกให้ตอบ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ถูกผิดหน้าคำที่สะกดถูก

6. ครูแจกบัญชีคำซึ่งมีคำที่สะกดถูก และสะกดผิดปนๆ กัน ให้นักเรียนตรวจดูตัวเองถ้า คำใดผิดให้นักเรียนแก้ไขใหม่ให้ถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจจากบัตรคำที่ครูนำมาใช้ เฉลย

7. ให้นักเรียนรวบรวมคำยากต่าง ๆ ที่เคยเรียนมาแล้วทำเป็นบัญชีคำเรียงลำดับตาม ตัวอักษร

8. ครูแจกข้อความซึ่งมีความยาวประมาณ 10-15 บรรทัด ในข้อความนั้นมีคำที่สะกดถูก และผิดปนกันให้นักเรียนหาคำที่สะกดผิดและแก้ไขให้ถูกต้อง ในกรณีไม่แน่ใจให้นักเรียนเปิด พจนานุกรมช่วยด้วย

9. แบ่งนักเรียนเป็นหมู่ๆ แข่งขันกันหาคำพ้องเสียงจากพจนานุกรม เช่น คำที่ออกเสียง กัน จัน กาน สัน แล้วเขียนลงในบัตรคำ นำเสนอในชั้นเรียน

10. ให้นักเรียนแต่งคำจาก สระ พยัญชนะและวรรณยุกต์ ที่ครูเป็นกำหนดให้หรือจากข้อความ คำประพันธ์ต่าง ๆ คำที่แต่งขึ้นนั้นควรจะเป็นคำศัพท์หรือคำยากไม่ควรจะเป็นคำโดด ๆ

เอกสาร ศน. ที่ 84/2540 กระทรวงศึกษาธิการ (2540, หน้า 31) ได้เสนอแนวคิดในการ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องคำ ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนรู้จักประสบการณ์เดิมไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนด
2. นักเรียนฟัง พูด อ่าน เขียน และรู้ความหมายของคำไปพร้อมๆ กัน
3. นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ
4. นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติด้วยตนเอง
5. นักเรียนพบคำซ้ำๆ ในรูปแบบต่าง ๆ

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการเขียนสะกดคำ ดังนี้

1. เลือกคำจากประมวลคำในหนังสือประกอบการเรียนมาเป็นหลักในการฝึก
2. เลือกคำที่นักเรียนพบและใช้ในชีวิตประจำวัน ฝึก ฟัง พูด อ่าน เขียน ไปพร้อมๆ กัน
3. เลือกฝึกคำที่มีในประมวลคำอ่านในหนังสือประกอบการเขียนคำง่าย ๆ ที่สะกดใน มาตราแม่ ก กา มาฝึกก่อน
4. ใช้ของจริง ภูเขาทางภาพและคำอธิบายเพื่อให้รู้ความหมาย

5. เล่นปริศนาคำทาย
6. เรียนรู้คำใหม่ โดยใช้คำเก่าเป็นพื้นฐาน
7. ฝึกต่อคำ เติมคำ เพื่อให้ได้คำใหม่
8. ให้ฟัง พูด อ่าน เขียนคำ ด้วยการฝึกด้วยตนเอง
9. ให้คิดหาเพิ่มจากคำที่กำหนดให้ด้วยตนเอง
10. หาคำตอบไว้ด้วยตนเองเมื่อปฏิบัติครบขั้นตอน โดยอาจใช้
 - การบอก
 - การแสดงกิริยาท่าทาง
 - การเขียน
 - การตั้งคำถาม

11. กิจกรรมเน้นจากรูปแบบง่าย ๆ ไปหายาก โดยเร้าความสนใจปฏิบัติด้วยตนเองด้วยความสนุกสนานและใช้วิธีหลากหลายไม่ซ้ำวิธีการเดิมในรูปแบบเดียวกัน

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการเขียนสะกดคำต้องใช้คำพื้นฐานในบทเรียนเน้นกิจกรรมจากรูปแบบง่าย ๆ ไปหายาก โดยเร้าความสนใจของผู้เรียนให้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองหลาย ๆ ครั้งและให้ผู้เรียนหาคำตอบเพื่อทราบความก้าวหน้าของตนเองเพื่อเป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียนปฏิบัติในขั้นต่อ ๆ ไป

2.5 รูปแบบการเรียนการสอนเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของนักเรียน การเริ่มต้นฝึกหัดการเขียนจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ครูจะต้องฝึกฝนนักเรียนอย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น เพราะการสอนเขียนสะกดคำโดยทั่วไปนิยมสอนแบบให้จำเป็นคำๆ หรือการเขียนตามคำบอกซึ่งไม่เร้าความสนใจจึงทำให้เด็กไม่มีโอกาสวิเคราะห์คำและแยกแยะตัวสะกดของแต่ละคำ จึงส่งผลทำให้นักเรียนขาดความสามารถในเขียนตัวสะกดคำและมีผู้ค้นพบว่ากระบวนการสะกดคำจะประกอบด้วยขั้นตอนทางจิตวิทยาคือการรับรู้คำและการระลึกภาพคำ

การรับรู้คำจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเด็กได้มองรูปคำที่สะกดเห็นส่วนประกอบต่าง ๆ ของคำและเสียงของคำ แยกคำออกเป็นพยางค์ออกเสียงคำนั้น ๆ แล้วจึงสะกดเป็นคำอีกครั้ง

การระลึกภาพของคำหมายถึง การถ่ายทอดความจำออกมาโดยการเล่าบรรยายถึงรูปคำและเสียงของคำรวมถึงการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อต่าง ๆ ในการสะกดคำโดยไม่ต้องมีคำเหล่านั้นมาปรากฏให้เห็น

ดังนั้นในการสอนครูจึงต้องหาวิธีนำเด็กเข้าสู่กระบวนการการสะกดคำนั้นก็คือการรับรู้และ
 ระลึกภาพของคำการสร้างรายการคำต้องทำด้วยความรอบคอบโดยคำนึงถึงความหมายของคำและ
 เน้นการป้องกันการเขียนสะกดคำผิดมากกว่าการแก้ไขและเน้นเทคนิคการสอนซึ่งการสอนสะกดคำ
 ควรใช้หลาย ๆ รูปแบบ ดังนี้

- 1) การสอนแบบแจกลูกและผันอักษร
- 2) การสอนแบบอนุমানเป็นการสอนที่ใช้วิธีการเติมข้อมูลให้เต็มด้วยประสบการณ์ความรู้
 เดิมที่มีอยู่หรือเรียกง่าย ๆ ว่าการเดา
- 3) การสอนแบบทักษะสัมพันธ์เป็นการสอนที่ฝึกการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนให้
 สัมพันธ์กับเนื้อหาที่จะสอน
- 4) การสอนด้วยการเรียนแบบโดยครูออกเสียงอย่างชัดเจนแล้วให้นักเรียนออกเสียงตาม

อย่างไรก็ตามไม่ว่าครูจะใช้เทคนิคการสอนแบบใด ครูก็มีบทบาทที่ต้องช่วยให้นักเรียนเห็น
 ความสำคัญของการสะกดคำกล่าวคือ

- 1) เห็นความสำคัญโดยพยายามชี้แจงให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าการเขียนคำผิดเป็น
 เรื่องบกพร่อง น่าอดสู
- 2) หมั่นชี้แจง คือ พยายามบอกคำที่เป็นตัวอย่างที่ผิดแล้วชี้แจงให้นักเรียนรู้เข้าใจสอนให้
 เขียนถูกต้องทุกครั้ง
- 3) แสดงแบบอย่าง โดยให้ภาษาพูดและภาษาเขียนให้ถูกต้อง
- 4) ช่างฝึกฝนโดยพยายามหากิจกรรมให้นักเรียนฝึกทำโดยยึดหลักฝึกน้อย ๆ แต่บ่อย ๆ
 จะได้แม่นยำ
- 5) ค้นความหมาย คือ ต้องสอนความหมายของคำควบกันไปด้วย หัดให้นักเรียนสังเกต
 ความหมายของคำ
- 6) ใช้อุปกรณ์ช่วยในการสอนโดยเลือกให้เหมาะกับเนื้อหาและตัวเด็กเช่น ป้ายประกาศ
 แผนภูมิ บัตรคำ ให้เด็กเห็นคำยากบ่อย ๆ จนจำได้
- 7) ให้ทำแบบฝึกหัดสม่ำเสมอและครูต้องไม่ละเลยในการแก้คำผิด
- 8) พัฒนาผลโดยจะต้องวัดผลการเขียนสะกดคำอย่างสม่ำเสมอจะต้องหาวิธีช่วยผู้ให้เด็ก
 พัฒนาการเขียนสะกดคำ

ในการสอนสะกดคำนั้น โจนนา แสงรุ่งระวี (อ้างอิงใน ระเบียบวิธี ระเบียบวิธี มະນูน, 2547, หน้า34) ได้
 เสนอแนวการสอนโดยการสอนให้นักเรียนรู้จักคำด้วยวิธีให้เห็นภาพรวมของคำนั้นก่อนว่ามีลักษณะ

อย่างไร เห็นภาพรวมแล้วก็ให้จำคำว่าประกอบด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์อะไรบ้างจากนั้นก็ให้เด็กเขียนคำนั้นลงไป ขั้นสุดท้ายทบทวนหรือตรวจสอบความถูกต้องของคำ ซึ่งแนวการสอนนี้คล้ายกับแนวการสอนของ (ประเทิน มหาพันธ์, 2519, หน้า 60 – 65) ที่มีวิธีการคือสอนให้นักเรียนได้รู้จักความหมายของคำก่อนในส่วนนี้ ให้ความสำคัญหมายของคำ โดยเฉพาะคำพยางค์เดียวเพราะมีคำพ้องเสียงอยู่มาก เมื่อนักเรียนได้รู้จักความหมายของคำแล้วให้ดูส่วนประกอบของคำนั้น แยกคำนั้นออกเป็นพยางค์ ออกเสียงคำนั้น ๆ เป็นพยางค์แล้วสะกดเป็นคำอีกครั้ง จากนั้นให้นักเรียนสะกดคำนั้นเองโดยไม่ต้องดู ถ้าสะกดผิดก็ให้ทบทวนใหม่ ถ้าเขียนถูกต้อง 3 ครั้ง ก็แสดงว่านักเรียนรู้จักคำนั้นแล้วเด็กที่สามารถสะกดคำได้ดีจะเป็นเด็กที่จำตัวอักษรได้เข้าใจความหมายของคำอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจได้สะกดคำได้และพร้อมที่จะเขียนคำนั้นดังนั้นครูจึงต้องสอนการอ่านควบคู่ไปกับการเขียนและการสะกดด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยต้องจัดโดยให้ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนสัมพันธ์กันกล่าวคือการฟังเป็นทักษะที่สร้างความเข้าใจภาษา การพูดเป็นการสื่อสารความรู้สึกนึกคิด การอ่านเป็นกระบวนการตีความจากตัวอักษร การเขียนเป็นทักษะการแสดงออกของทักษะทางการพูดเป็นกระบวนการบันทึกถ้อยคำมิให้สูญหาย ซึ่งในแต่ละทักษะนั้นมีวิธีการจัดกิจกรรมเรียนการสอนสะกดคำ ดังนี้

กิจกรรมการฟัง

ให้นักเรียนผันอักษรจะทำให้นักเรียนได้ฟังการเปล่งเสียงของนักเรียนคนอื่นหรือฟังเสียงที่นักเรียนเปล่งออกมาได้มองเห็นภาพรวมของตัวอักษรที่คู่กับเสียงนั้น (ธัญญลักษณ์ มีสนานนท์, 2540, หน้า 45)

กิจกรรมการพูด

- 1) ฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำที่จะเขียนให้ถูกต้อง
- 2) ฝึกให้นักเรียนสะกดคำด้วยปากเปล่า ออกเสียงดัง ๆ หลาย ๆ ครั้งและบอกความหมายของคำแต่ละคำด้วยคำพูด ท่าทางจากรูปภาพหรือวัสดุอื่น ๆ

กิจกรรมการอ่าน

- 1) ให้นักเรียนอ่านเรียงความหรือบทความแล้วคัดลอกข้อความที่น่าสนใจ ครูตรวจแก้ไขการเขียนคำให้ถูกต้องและความประณีตของตัวหนังสือ
- 2) ใช้พจนานุกรมประกอบคำสอนโดยให้นักเรียนค้นหาคำอ่าน

กิจกรรมการเขียน

- 1) ฝึกเขียน ฝึกให้นักเรียนเขียนคำนั้น 5-10 ครั้งแล้วตรวจว่าถูกหรือไม่
- 2) ฝึกให้นักเรียนเขียนคำที่สะกดผิดจากข้อความที่ครูแจกให้
- 3) หาคำพ้องเสียงจากพจนานุกรมแล้วเขียนลงในบัตรคำ

- 4) ใช้คำโดยนำคำที่เขียนสะกดคำมาแต่งประโยค
- 5) แข่งขันกันเขียนสะกดคำยากบนกระดาน
- 6) ฝึกเขียนเรียงความหรือประโยคหรือหาข้อความสั้น ๆ มาเติมคำ
- 7) รวบรวมคำในบทเรียนที่เป็นภาษาบาลี สันสกฤต คำสมาส คำสนธิ คำควบกล้ำ มาแต่งประโยค
- 8) ฝึกให้เขียนประกาศ คำโฆษณา บัตรเชิญ บัตรอวยพร
- 9) ประกวดการเขียนสะกดการ์รันต์
- 10) ให้นักเรียนลอกคำใหม่บนกระดานตามครู ครูต้องเขียนให้ชัดเจนและอ่านง่าย เมื่อสะกดคำแล้วฝึกครูดึงแก้ไขให้ชัดเจน
- 11) ให้นักเรียนใช้แบบฝึกทักษะ

ดังนั้นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนการเขียนสะกดคำที่ผู้วิจัยได้นำมาดำเนินการวิจัยคือ ฝึกเขียนคำในกิจกรรมนำชั้นสู่บทเรียน ฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงการสะกดคำ ในชั้นการสอนและแข่งขันการเขียนสะกดคำ การสอนแบบแจกลูกคำ และการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ

2.6 วิธีวัดการเขียนสะกดคำ

สำหรับการเขียนสะกดคำนอกจากจะแสดงถึงความพร้อมหรือไม่พร้อมเรื่องการเขียนสะกดคำของเด็กระดับประถมศึกษาแล้วยังนำมาใช้ประกอบการวัดด้านการเขียนลักษณะอื่นได้ด้วย เพราะการเขียนทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนสะกดคำให้ถูกต้องเป็นพื้นฐานสำคัญ การวัดและประเมินผลความสามารถด้านนี้จึงเป็นเรื่องที่ควรคำนึงถึงไม่แพ้ด้านอื่น ๆ เนื้อหาที่ใช้ในการวัดผลด้านการเขียนสะกดคำนั้นนอกจากเป็นคำประเภทต่าง ๆ แล้วยังรวมอักษรย่อและเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ใช้ในการเขียนทั้งหมดไว้ด้วย

วิธีวัดการเขียนสะกดคำที่ตรงที่สุดคือบอกให้เขียนตามคำบอกซึ่งอาจทำให้เกิดความปรวนแปรได้หลายประการโดยเฉพาะจากระบบการพูดของครูและระบบการฟังของนักเรียนเช่น ความดังค่อยของเสียงที่บอกความไม่ชัดเจนในการออกเสียง การพูดติดสำเนียงท้องถิ่น หรือบางทีอวัยวะรับรู้เกี่ยวกับเสียงของผู้ฟังไม่ดี ระยะเวลาใกล้ – ไกลจากการได้ยินเสียง เป็นต้น ดังนั้นจึงนิยมวัดด้วยข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ ซึ่งถือว่าสามารถใช้แทนกันได้ โดยคาดคะเนว่าผู้ตอบถูกจะสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องด้วย

ในการเขียนสะกดคำ แบรดฟิลด์และมอร์ดอค (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์, 2529 อ้างอิงใน Bradfield and Moredock, 1985, P 45) ให้ข้อเสนอแนะการเลือกคำมาใช้สำหรับการเขียนสะกดไว้ดังนี้

- 1) ควรจะเลือกคำจากรายการคำ (List) ที่มีอยู่แล้วคำที่ยากเกินไปมีภาวะจำกัดในการใช้ทดสอบ
- 2) การเลือกคำจากแบบเรียนซึ่งเราไม่ทราบว่าคำเหล่านั้นมีความสำคัญในสังคมเพียงใดจึงควรหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบนั้น
- 3) ควรเลือกคำที่มีความสำคัญในทางสังคมและเป็นคำที่ยากพอควร โดยได้ผ่านการวิเคราะห์ทางสถิติมาแล้ว
- 4) การเลือกคำมาสร้างแบบทดสอบในระดับชั้นประถมศึกษาอาจเลือกคำที่เด็กใช้ในโรงเรียนจากหนังสือที่เด็กอ่าน แบบเรียน หรือวัสดุที่คล้ายคลึงกันนี้ แต่ถ้ามีการสอนวิชาการเขียนสะกดคำ คำที่สอนควรนำมาทดสอบด้วย

จากหลักการดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาเริ่มต้นด้วยการเลือกสรรคำมาสร้างแบบทดสอบ และควรพิจารณาจากคำยากในหนังสือแบบเรียนและคำที่พบเห็นในชีวิตประจำวันหรืออาจมาจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ และวารสาร เป็นต้น วิธีการทดสอบส่วนมากวัดโดยการเขียนตามคำบอก และการวัดจากแบบทดสอบแต่เนื่องจากการเขียนตามคำบอกมีข้อบกพร่องเช่น มีเสียงรบกวนทำให้นักเรียนได้ยินไม่ชัดเจนหรือมีนักเรียนมากเกินไป จึงมักนิยมใช้การวัดด้วยแบบทดสอบ

เอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ

3.1 ความหมายของแบบฝึก

การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกิจกรรมสำคัญที่ต้องจัด คือ การฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะตามมาตรฐานได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด แบบฝึกเสริมทักษะจัดเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะดังกล่าวนี้ นักวิชาการจึงมีความเห็นเกี่ยวกับความหมายของแบบฝึก ดังนี้

อัจฉรา ชิวพันธ์ และคณะ (2531, คำนำ) กล่าวว่าไว้ว่าแบบฝึก หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจทางภาษาตามแนวหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการและเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนซึ่งจะเป็นประโยชน์ที่นักเรียนจะเกิดทักษะ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2535, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของแบบฝึก หมายถึง สิ่งที่นักเรียนใช้ควบคู่กับการเรียนมีลักษณะเป็นแบบฝึกหัดที่ครอบคลุมกิจกรรมที่นักเรียนพึงกระทำกำหนดแยกเป็นแต่ละหน่วยหรืออาจรวมเล่มก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537, หน้า 147) กล่าวถึงแบบฝึกหรือแบบฝึกหัดว่าเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งสำหรับให้นักเรียนปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้และ

ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่นักเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ที่ท้ายบทเรียนซึ่งในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ

สวัสดี สุวรรณอักษร (2532, 107 อ้างอิงใน อารีย์ สุวรรณทัศน์, 2540, หน้า 39) ได้ให้คำจำกัดความแบบฝึกหมายถึง แบบฝึกเสริมทักษะเพิ่มเติมภาคปฏิบัติเมื่อครูได้อธิบายภาคทฤษฎีหรือให้ความรู้เนื้อหาไปแล้วโดยมุ่งให้นักเรียนฝึกทำด้วยตนเองเพื่อจะได้มีทักษะหรือความชำนาญเพิ่มขึ้น

ชาญชัย อาจินสมมาตร (2540, หน้า 98 อ้างอิงใน ญัฐพงศ์ สว่างศ์ต๋อย, 2542, หน้า 33) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกหัดว่า คือ ส่วนหนึ่งของบทเรียนเป็นบทเรียนหรือหัวข้อที่นักเรียนต้องเรียนทำให้ทราบได้ว่านักเรียนทำอะไรและทำให้สำเร็จผลอะไรในบทเรียนซึ่งการใช้ความสามารถใช้ได้ทั้งในชั้นเรียนและที่บ้าน

กันต์ดนัย วรจิตติพล (2542, หน้า 34) กล่าวว่า แบบฝึก คือ เครื่องมือทางการเรียนอย่างหนึ่งที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกกระทำด้วยตนเองเพื่อจะได้มีทักษะหรือความชำนาญเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้เรียนรู้ในภาคทฤษฎีหรือด้านเนื้อหาแล้วซึ่งในแบบฝึกควรประกอบด้วยคำแนะนำในการทำข้อคำถามหรือกิจกรรมและช่องว่างให้นักเรียนตอบคำถาม

จากความเห็นของนักวิชาการดังกล่าวมาเกี่ยวกับความหมายของแบบฝึกหรือแบบฝึกหัดจึงสามารถสรุปได้ว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัดคือสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เป็นเครื่องมือหรือสื่อที่ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายและน่าสนใจโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้วด้วยตนเอง

3.2 ความสำคัญของแบบฝึก

มาสิมิล รักบ้านเกิด (2526, หน้า 11 อ้างอิงใน ทิพาภรณ์ กาฬะสิน, 2541, หน้า 22) มีความเห็นว่า แบบฝึกช่วยให้ครูทราบพัฒนาการของทักษะนั้น ๆ ของนักเรียนทำให้เห็นข้อบกพร่องซึ่งจะได้แก้ไขให้ถูกต้องทันทีเป็นการช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน

วีระ ไทยพานิช (2526, หน้า 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกหัดสรุปไว้ว่าแบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำจริงเป็นประสบการณ์ตรงที่ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนสามารถเรียนรู้และจดจำสิ่งที่เรียนได้ดีและนำไปใช้ในสถานการณ์เช่นเดียวกันได้

อ้อมน้อย เจริญธรรม (2534, หน้า 54) กล่าวว่าไว้ว่า แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การสอนอย่างหนึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อฝึกทักษะของนักเรียนหลังจากเรียนเนื้อหาไปแล้วช่วยทำให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้นเพราะทำให้นักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางมากขึ้นแบบฝึกสามารถฝึกทักษะทางภาษาได้ทุก ๆ ด้าน ถ้านักเรียนมีโอกาส

ขจีรัตน์ หงส์ประสงค์ (2534, หน้า 15) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนอีกอย่างหนึ่งที่ครูใช้ฝึกทักษะหลังจากที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาจากแบบเรียนแล้วโดยสร้างขึ้นเพื่อเสริมทักษะให้แก่ นักเรียนมีลักษณะเป็นแบบฝึกหัดที่มีกิจกรรมจัดให้นักเรียนกระทำโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถนักเรียน

จินตนา ไบกาชุยี่ (2535, หน้า 17) กล่าวว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัดเป็นสื่อการเรียนสำหรับให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อช่วยเสริมให้เกิดทักษะและความแตกฉานในบทเรียน

วรสุดา บุญไวยโรจน์ (2536, หน้า 37) กล่าวว่า แบบฝึกหัดเป็นสื่อการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาทำความเข้าใจและฝึกฝนจนเกิดแนวคิดที่ถูกต้องและเกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนอกจากนั้นแบบฝึกหัดยังเป็นเครื่องช่วยบ่งชี้ให้ครูทราบว่าผู้เรียนหรือผู้ใช้แบบฝึกหัดมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนและสามารถนำความรู้ที่ได้นั้นไปใช้ได้มากน้อยเพียงใดผู้เรียนมีจุดเด่นที่ควรส่งเสริมหรือมีจุดด้อยที่ต้องปรับปรุงแก้ไขตรงไหนอย่างไรแบบฝึกหัดจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูทุกคนใช้ในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจและพัฒนาทักษะของนักเรียนในวิชาต่างๆ

น้อมศรี เคท (2536, หน้า 54) กล่าวว่า เมื่อครูได้สอนเนื้อหาแนวคิดหรือหลักการเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้กับนักเรียนและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นแล้วขั้นต่อไปครูจำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกฝนเพื่อให้มีความชำนาญคล่องแคล่ว ถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว หรือที่เรียกว่าฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะ

อดุลย์ ภูปลี้ม (2539, หน้า 24-25) กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่าแบบฝึกมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามากเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทนทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะที่เรียน และยังทราบความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้นำมาวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลาค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มากนอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 131) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่า แบบฝึกเป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่งคือการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้นคือแบบฝึกเพราะนักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาแล้วฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

สรุปความสำคัญของแบบฝึกได้ว่าแบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาทำความเข้าใจและฝึกฝนทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้ ดังนั้นแบบฝึกจึงมีความสำคัญ

ต่อผู้เรียนไม่น้อยในการที่จะช่วยเสริมสร้างทักษะให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้เร็วขึ้นชัดเจนขึ้น กว้างขวางขึ้นทำให้การสอนของคุณและการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ประโยชน์ของแบบฝึก

แบบฝึกมีประโยชน์ต่อการศึกษาทันต่อครูและนักเรียนดังที่นักการศึกษาเสนอความคิดเห็นไว้ดังนี้

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2517, หน้า 189 อ้างอิงใน เกสร มานันตพงศ์, 2542, หน้า 18)

กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า

1. ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น เพราะเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลของตนเองได้
4. ฝึกให้เด็กทำงานตามลำพัง โดยมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

วนิดา สุขวนิช (2536, หน้า 36) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. แบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระเบียบ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของคุณ

ได้มาก

2. แบบฝึกช่วยในด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลเนื่องจากนักเรียนมีความสามารถทางด้าน

ภาษาแตกต่างกันการให้นักเรียนทำแบบฝึกที่เหมาะสมสามารถช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น

3. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน โดยมีการฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง

4. แบบฝึกเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะในการใช้ภาษาให้ดีขึ้น

5. แบบฝึกเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนแต่ละครั้ง

6. แบบฝึกสามารถช่วยให้นักเรียนทบทวนได้ด้วยตนเอง

7. การให้นักเรียนทำแบบฝึกช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ได้ทันเวลาที่

8. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนเต็มที่

9. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วสามารถช่วยให้ครูประหยัดเวลาในการที่จะต้องเตรียม

แบบฝึกหัดอยู่ตลอดเวลาในด้านผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาลอกแบบฝึกหัดจากตำราเรียน หรือกระดานดำทำให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะต่าง ๆ มากขึ้นแบบฝึกทำให้ผู้เรียนสามารถเห็นความก้าวหน้าของตนเอง

เพ็ตตี (Petty.1963, หน้า 469 อ้างอิงใน กรรณิการ์ พวงเกษม, 2540, หน้า 7-8) ได้

ประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก เพราะแบบฝึกเป็นสิ่งจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ

2. ช่วยเสริมทักษะ แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่ช่วยเด็กในการฝึกทักษะแต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและการเอาใจใส่ของครูผู้สอนด้วย

3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลเนื่องจากเด็กย่อมมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้เด็กทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้เด็กได้ประสบผลสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น ดังนั้นแบบฝึกจึงไม่ใช่สมุดฝึกที่ครูจะให้แก่เด็ก บทต่อบทหรือหน้าต่อหน้าแต่เป็นแหล่งประสบการณ์เฉพาะสำหรับเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ และเป็นเครื่องช่วยที่มีค่าของครูที่จะสนองความต้องการเป็นรายบุคคล

4. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะคงทนลักษณะการฝึกเพื่อช่วยให้เกิดผลดังกล่าวนั้นได้แก่

1. ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ
2. ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง
3. เน้นเฉพาะในเรื่องที่ผิด

5. แบบฝึกที่ใช้จะเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง

6. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นเป็นรูปเล่มเด็กสามารถเก็บไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองได้

ต่อไป

7. การให้เด็กทำแบบฝึกช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจนซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันที่

8. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือจะช่วยให้เด็กฝึกฝนอย่างเต็มที่

9. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยจะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลาในการที่จะต้องจัดเตรียม สร้างแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาลอกแบบฝึกจากตำราเรียนทำให้มีโอกาสฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ได้มากขึ้น

10. แบบฝึกจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะการจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรูปเล่มย่อมต้องลงทุนต่ำกว่าที่จะพิมพ์ลงกระดาษทุกครั้งนอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการที่ผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างมีระบบและเป็นระเบียบ

ยูพา ยัมพงษ์ (2538, หน้า 18 อ้างอิงใน ทิพาภรณ์ กาพะสิน, 2541, หน้า 22) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกว่าตัวเด็กสามารถเก็บแบบฝึกไว้ใช้เป็นเครื่องมือในการทบทวนความรู้เมื่อนักเรียนได้ทบทวนความรู้อยู่เสมอทำให้เกิดทักษะจนสามารถทำคะแนนหลังเรียนได้ดีเหตุผลอีกประการหนึ่งคือการเรียนด้วยแบบฝึกดังกล่าวนักเรียนสามารถรู้คำตอบได้ทันทีหลังจากทำ

แบบฝึกหัดเสร็จทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในเมื่อตอบคำถามได้ถูกต้องและได้แก้ไขข้อบกพร่องของตนเมื่อตอบผิด ทำให้นักเรียนอยากเรียนต่อไปอย่างไม่เบื่อหน่าย

จากประโยชน์ของแบบฝึกดังที่กล่าวสรุปได้ว่า แบบฝึกช่วยลดภาระของครูและช่วยเสริมทักษะ การใช้ภาษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและช่วยให้ครูทราบผลการเรียนของนักเรียน

3.4 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

แบบฝึกนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยเสริมทักษะให้กับผู้เรียนในการสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพจึงจำเป็นจะต้องศึกษาองค์ประกอบและลักษณะของแบบฝึกเพื่อเลือกใช้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถนักเรียน

นิตยา ฤทธิโยธี (2520, หน้า 37 อ้างอิงใน ทิพาภรณ์ กาพะสิน, 2541, หน้า 24) ได้กล่าว ว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดี ควรต้องประกอบด้วย

1. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถ
2. ใช้สำนวนง่าย ๆ เหมาะสมกับวัยของเด็ก
3. ใช้เวลาในการฝึกได้เหมาะสม ไม่นานเกินไป
4. จะต้องเกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้วมีความหมายต่อผู้เรียนที่จะได้นำสิ่งที่เรียนไปแล้วไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. ใช้หลักจิตวิทยามีคำชี้แจงสั้น ๆ เรียงลำดับจากง่ายไปหายากและฝึกให้เด็กได้คิดได้เร็วและสนุก
6. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ มีสีสันเร้าใจเพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก

7. ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้น ๆ และควรเป็นประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
8. แบบฝึกควรมีหลายแบบเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

ชันทชัย มหาโพธิ์ (2535, หน้า 20 อ้างอิงใน ทิพาภรณ์ กาพะสิน 2541, หน้า 24) ลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. เนื้อหาที่ตรงกับจุดประสงค์
2. กิจกรรมเหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักเรียน
3. มีภาพประกอบ มีการวางฟอร์มที่ดี
4. มีที่ว่างเหมาะสำหรับการฝึกเขียน
5. ใช้เวลาที่เหมาะสม
6. ท้าทายความสามารถของผู้เรียนและสามารถนำไปฝึกด้วยตนเองได้

สมบุรณ์ ทินกร (2535, หน้า 32-33) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ว่า การเขียนแบบฝึกต้องแน่ใจในภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนและควรสร้างโดยใช้หลักจิตวิทยาในการแก้และการสนองตอบดังนี้

1. ใช้แบบฝึกหลาย ๆ ชนิด เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ
2. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นนั้นต้องให้นักเรียนสามารถแยกออกมาพิจารณาได้ว่าแต่ละแบบแต่ละข้อต้องการให้ทำอะไร
3. ให้นักเรียนได้ฝึกการตอบแบบฝึกแต่ละชนิด แต่ละรูปแบบว่ามีวิธีการตอบอย่างไร
4. นักเรียนได้มีโอกาสตอบสนองสิ่งเร้าด้วยการแสดงออกทางความสามารถ และความเข้าใจลงในแบบฝึก
5. นักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้จากบทเรียนมาตอบในแบบฝึกให้ตรงเป้าหมายมากที่สุด

วรสุดา บุญยไวยโรจน์ (2536, หน้า 37) กล่าวแนะนำให้ผู้สร้างแบบฝึกได้ยึดลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. แบบฝึกหัดที่ดี ควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำ คำสั่งหรือตัวอย่างแสดงวิธีทำที่ใช้ไม่ควรยาวเกินไปเพราะจะทำให้เข้าใจยากควรปรับปรุงให้ง่ายเหมาะสมกับผู้ใช้ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ถ้าต้องการ
2. แบบฝึกหัดที่ดี ควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึกลงทุนน้อยใช้ได้นานและทันสมัยอยู่เสมอ
3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกหัดควรเหมาะสมกับวัยและความรู้พื้นฐานของผู้เรียน
4. แบบฝึกหัดที่ดีควรแยกฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไปแต่ควรมีกิจกรรมหลายรูปแบบเพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจและไม่เบื่อในการทำและเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนเกิดความชำนาญ
5. แบบฝึกหัดที่ดีควรมีทั้งแบบกำหนดคำตอบให้แบบให้ตอบโดยเสรีการเลือกใช้คำข้อความหรือรูปภาพในแบบฝึกหัดควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคย และตรงกับความสนใจของนักเรียน เพื่อว่าแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นจะได้ออกให้เกิดความเพลิดเพลินและพอใจแก่ผู้ใช้ ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ที่ว่า เด็กมักจะเรียนรู้ได้เร็วในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ
6. แบบฝึกหัดที่ดี ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองให้รู้จักค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆ หรือที่ตัวเองเคยใช้จะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องนั้น ๆ มากยิ่งขึ้นและจะรู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์และมองเห็นสิ่งที่เขาได้ฝึกฝนนั้นมีความหมายต่อเขาตลอดไป

7. แบบฝึกหัดที่ดีควรตอบสนองของความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญาและประสบการณ์ ฯลฯ ฉะนั้นการทำแบบฝึกหัดแต่ละเรื่องควรจัดทำให้มากพอและมีทุกระดับตั้งแต่ง่าย ปานกลาง จนถึงระดับค่อนข้างยากเพื่อว่าทั้งเด็กเก่ง กลาง และอ่อนจะได้เลือกทำตามความสามารถทั้งนี้เพื่อให้เด็กทุกคนประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึกหัด

8. แบบฝึกหัดที่ดีควมเร้าความสนใจของนักเรียนได้ตั้งแต่หน้าปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย

9. แบบฝึกหัดที่ดีควรได้รับการปรับปรุงควบคุมเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนอยู่เสมอและควรใช้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน

10. แบบฝึกหัดที่ดีควรเป็นแบบฝึกหัดที่สามารถประเมินและจำแนกความเจริญงอกงามของเด็กได้ด้วย

มนทิวา ภักดีณรงค์ (2540, หน้า 99 -100) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกหัดจะทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ต้องมีองค์ประกอบต่อไปนี้

1. นักเรียนต้องได้ฝึกกระทำบ่อย ๆ
2. นักเรียนได้ลงมือฝึกกระทำเอง
3. เกิดความสนุกในการกระทำแบบฝึก

มะลิ อัจฉิวิชัย (2540, หน้า 20) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ว่า แบบฝึกที่ดีมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการฝึกทักษะในด้านใดใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนมีรูปแบบที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนหลายรูปแบบเพื่อให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายเรียงลำดับความยากง่ายใช้เวลาในการฝึกไม่นานจนเกินไป

สมพร พูลพันธ์ (2541, หน้า 40) ได้กล่าวว่าแบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย และระดับความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่จะทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย คำชี้แจงหรือคำสั่งต้องชัดเจน กระชับรัด
4. ใช้เวลาเหมาะสมคือไม่ใช้เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

สรุปได้ว่าลักษณะของแบบฝึกที่ดีจะต้องเป็นแบบฝึกสั้น ๆ มีกิจกรรมหลายรูปแบบเป็นแบบฝึกที่เรียงจากง่ายไปยากมีรูปภาพประกอบรูปเล่มน่าสนใจฝึกเพียงเรื่องเดียวในแบบฝึกนั้นๆ มีคำอธิบายที่ชัดเจนกิจกรรมสนุกเร้าความสนใจของเด็กเวลาฝึกพอเหมาะไม่ยาวนานเกินไปคำศัพท์ที่ใช้ฝึกสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง

3.5 ส่วนประกอบของแบบฝึก

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2547, หน้า 42) กล่าวถึงส่วนประกอบของแบบฝึกมีดังนี้

1. คู่มือการใช้แบบฝึกเป็นเอกสารสำคัญประกอบการใช้แบบฝึกว่าใช้เพื่ออะไรและมีวิธีการอย่างไร เช่น ใช้เป็นงานฝึกทำแบบเรียน ใช้เป็นการบ้าน หรือใช้สอนซ่อมเสริม ควรประกอบด้วย

1.1 ส่วนประกอบของแบบฝึกจะระบุในแบบฝึกชุดนี้มีแบบฝึกทั้งหมดกี่ชุดอะไรบ้าง และมีส่วนประกอบอื่นๆ หรือไม่ เช่น แบบทดสอบ หรือแบบบันทึกผลการประเมิน

1.2 สิ่งที่คุณหรือนักเรียนต้องเตรียม (ถ้ามี) จะเป็นการบอกให้คุณหรือนักเรียนเตรียมตัวให้พร้อมล่วงหน้าก่อนเรียน

1.3 จุดประสงค์ในการใช้แบบฝึก

1.4 ขั้นตอนในการใช้บอกข้อตามลำดับการใช้และอาจเขียนในรูปของแนวการสอนหรือแผนการสอนจะชัดเจนยิ่งขึ้น

1.5 เฉลยแบบฝึกในแต่ละชุด

2. แบบฝึก เป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวรควรมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 ชื่อชุดฝึกในแต่ละชุดย่อย

2.2 จุดประสงค์

2.3 คำสั่ง

2.4 ตัวอย่าง

2.5 ชุดฝึก

2.6 ภาพประกอบ

2.7 ข้อทดสอบก่อนและหลังเรียน

2.8 แบบประเมินบันทึกผลการใช้

โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ สุนันทา สุนทรประเสริฐ ที่กล่าวถึงส่วนประกอบของแบบฝึกมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ เรื่อง สระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป โดยมีส่วนประกอบดังนี้

- ชื่อแบบฝึกในแต่ละแบบฝึกย่อย
- คำนำ
- สารบัญ
- คำชี้แจงในการใช้แบบฝึก
- จุดประสงค์

- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3.6 ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวกับแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายจึงจำเป็นต้องศึกษาในเรื่องจิตวิทยาการเรียนรู้เพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ของจิตและพฤติกรรมที่ตอบสนอง โดยอาศัยกระบวนการที่เหมาะสมและเป็นวิธีที่ดีที่สุด การศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้จากข้อมูลที่นักจิตวิทยาได้ทำการค้นพบและทดลองไว้แล้ว ดังที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

พรวณี ชูทัย (2525, หน้า 27) กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานในการสร้างแบบฝึกดังนี้

1. หลักความใกล้ชิด (Contiguity) การใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเวลาใกล้เคียงจะสร้างความพอใจแก่ผู้เรียน ดังนั้นในขณะที่สอนจึงมีการทำกิจกรรมต่อเนื่องหลังการอ่านมีการถามตอบให้รางวัล ชมเชย

2. หลักการฝึกความพร้อม (Practice) ให้นักเรียนฝึกทำซ้ำ ๆ เพื่อสร้างความรู้ ความจำ และความเข้าใจที่แน่นอน การฝึกให้หยุดพักเล็กน้อยแล้วจึงให้ฝึกต่อดีกว่าการฝึกต่อเนื่องโดยไม่พักเลย

3. การให้ผู้เรียนทราบผลของการทำงานของตนเอง (Feedback) ได้แก่ การตรวจเฉลยคำตอบให้ทราบชี้ให้เห็นสิ่งที่ถูกต้องที่ควรแก้ไข

4. การจูงใจผู้เรียน (Motivation) โดยการจัดแบบฝึกความพร้อมที่สั้นและให้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียนจากง่ายไปหายาก

สาโรจน์ แผงยัง (2529, หน้า 5) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการวางเงื่อนไขของ สกินเนอร์ (Sciner) สรุปได้ว่า การกระทำใด ๆ ถ้าได้รับการเสริมแรงอัตราความเข้มแข็งของการตอบสนองจะมีโอกาสสูง ดังนั้นกระบวนการเรียนการสอนทั้งหมดควรแบ่งเป็นขั้นตอนย่อย ๆ ควรจะมีการเสริมแรงให้สอดคล้องกับความสำเร็จของนักเรียนแต่ละขั้นจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของนักเรียนการทราบผลการกระทำในทันทีการได้รับความสำเร็จและการเรียนรู้ที่ละขั้นตอนด้วยตนเอง

สุจริต เพ็ชรขอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2536, หน้า 65-73) ได้กล่าวถึงจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ และแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศ และสภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดังต่อไปนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) นักเรียนในแต่ละคนจะมีความรู้ความถนัดความสามารถและความสนใจทางภาษาแตกต่างกัน ดังนั้นก่อนสอนผู้สอนควรมี

การทดสอบความสามารถทางภาษาของเด็กเสียก่อนเด็กคนใดมีความสามารถสูงก็สนับสนุนให้มีทักษะสูงยิ่งขึ้นไปอีก ส่วนเด็กคนใดมีทักษะต่ำควรพยายามสอนซ่อมเสริมให้เป็นพิเศษ

2. การเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by Doing) ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะการที่ผู้เรียนจะคล่องแคล่วชำนาญในภาษาก็เพราะได้มีประสบการณ์ตรงได้ลงมือกระทำเองการเรียนโดยมีครูเป็นผู้บรรยายโดยไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือกระทำหรือมีโอกาสจะได้รับประโยชน์จากการเรียนน้อยที่สุด

3. การเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise) การฝึกฝนก็ถือเป็นกฎของการเรียนรู้ซึ่งธอร์นไดค์ (Thorndike) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีต่อเมื่อได้ฝึกฝนหรือกระทำซ้ำผู้เรียนจะมีทักษะทางภาษาที่มีความรู้ความเข้าใจและเกิดทัศนคติที่ดีก็ต่อเมื่อได้ฝึกฝนกระทำซ้ำผู้เรียนได้ฝึกฝนได้ทำแบบฝึกหัดได้ใช้ทักษะภาษามากเท่าใดก็ช่วยให้มีทักษะดีมากขึ้นเท่านั้น

4. กฎแห่งผล (Law of Effect) นักเรียนได้เรียนแล้วย่อมต้องการทราบผลการเรียนของตนเองว่าเป็นอย่างไรเพราะฉะนั้นเมื่อมีงานให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดครูควรรีบตรวจและส่งเสริมนักเรียนโดยรวดเร็วผู้เรียนจะมีความพอใจที่ได้รับผลการเรียน

5. กฎของการใช้และไม่ได้ใช้ (Law of Use and Disuse) ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะจึงต้องมีการใช้และฝึกฝนอยู่เสมอจึงจะคล่องแคล่วและชำนาญในการใช้ภาษาหากเรียนแล้วไม่ได้ใช้นานๆ ก็ลืมไปหมดหรือมีทักษะไม่ดีเท่าที่ควร

6. แรงจูงใจ (Motivation) เป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งเร้าที่จูงใจให้นักเรียนสนใจเรียนตั้งใจฝึกฝนทักษะและมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทย แรงจูงใจมี 2 ประเภทคือ

6.1 แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation)

6.2 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation)

แรงจูงใจภายนอก คือ แรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายนอกที่ควรจัดขึ้น เช่น สว่างบรรยากาศการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจและสนุกสนานเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียน

แรงจูงใจภายใน หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวของผู้เรียนเอง แรงจูงใจภายในเป็นความกระตือรือร้นความอยากรู้ อยากเรียน ความรู้สึกอยากร่วมทำกิจกรรมอยากเสาะแสวงหาความรู้ที่เกิดขึ้นเอง ส่วนใหญ่มักจะเกิดขึ้นเนื่องจากผลของแรงจูงใจภายนอกคือ หลังจากที่นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในการเรียนภาษาไทยแล้วก็อยากจะทำกิจกรรมเองอยากศึกษาหาความรู้จึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะจัดกิจกรรมและสร้างแรงจูงใจภายนอกที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกเกิดความสุขในภาษาไทยจนเกิดแรงจูงใจภายในขึ้นในตัวนักเรียน

พรณี ช.เจนจิต (2538, หน้า 434) ได้กล่าวถึงแนวคิดของ กาเย ไวด์ังนี้ การเรียนรู้มีลำดับขั้นดังนั้นก่อนที่จะสอนเด็กแก้ปัญหาได้นั้นเด็กจะต้องเรียนรู้ความคิดรวบยอดหรือกฎเกณฑ์มาก่อนซึ่งในการสอนให้เด็กได้ความคิดรวบยอดหรือกฎเกณฑ์นั้นจะทำให้เด็กสรุปความคิดรวบยอดด้วยตนเองแทนที่ครูจะเป็นผู้บอก

กิตติคุณ รัตนเดชกำจาย (2542, หน้า 44-46) กล่าวถึงแนวคิดทางจิตวิทยาของสกินเนอร์ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การเรียนรู้จากการวางเงื่อนไขให้ปฏิบัติ (Operant conditioning) หมายถึงแนวทฤษฎีการเรียนรู้ที่อธิบายว่า พฤติกรรมจะมีอัตราความเข้มข้นของการตอบสนองสูงขึ้นเมื่อได้รับการเสริมแรง (Reinforcement)

2. กระบวนการเสริมแรง (Reinforcement) หมายถึงกระบวนการที่นำมาใช้เพื่อการเพิ่มหรือลดการตอบสนองลงในกระบวนการเสริมแรงนั้นจะต้องมีการให้ตัวเสริมแรง (Reinforcer) เช่น คำชมเชยรางวัลที่เป็นวัตถุหรือสัญลักษณ์หรือสิทธิพิเศษต่าง ๆ ตลอดจนการให้รู้ผลการกระทำของตนเอง

3. การให้เสริมแรงทันทีทันใด (Immediate Reinforcement) หมายถึง การกำหนดให้มีการเสริมแรงอย่างทันทีทันใดที่มีการตอบสนอง

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2547, หน้า 35) ได้กล่าวถึงแนวคิดของบลูมว่า ธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาในหน่วยย่อยต่าง ๆ ได้โดยใช้เวลาเรียนที่แตกต่างกันดังนั้นการสร้างแบบฝึกจึงต้องมีการกำหนดเงื่อนไขที่จะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนสามารถผ่านลำดับขั้นตอนของทุกหน่วยการเรียนรู้ได้ถ้านักเรียนเรียนตามอัตราเวลาการเรียนของตนก็จะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จมากขึ้น สรุปได้ว่า หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกที่งานวิจัยอ้างถึง คือ

1. หลักทฤษฎีของ Thorndike : กฎแห่งความพร้อม, กฎแห่งการฝึกหัด, กฎแห่งความพอใจ
2. หลักทฤษฎีของ Skinner : การเสริมแรง การสร้างแรงจูงใจ
3. หลักทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. หลักทฤษฎีเกี่ยวกับความจำ

จากทฤษฎีหลักจิตวิทยาทางการศึกษาที่กล่าวมาจึงสามารถนำไปเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนคือสร้างจากแบบฝึกที่ง่ายไปหายากใช้คำที่ใช้ในชีวิตประจำวันมีเฉลยคำตอบเพื่อให้นักเรียนทราบผลทันทีหลังจากที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดเสร็จเรียบร้อยแล้วเพื่อเป็น

การเสริมแรงให้นักเรียนมีกำลังใจและมีความพยายามที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนตั้งไว้

ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการทฤษฎีของธอร์นไดร์ การเรียนรู้โดยการฝึกฝน การเรียนรู้โดยการกระทำ การลงมือทำเอง เพื่อให้นักเรียนจะได้ประสบการณ์โดยตรงและเกิดการเรียนรู้และใช้กฎแห่งผลเมื่อเรียนแล้วนักเรียนได้ทราบผลการเรียนของตนเองมาใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ เรื่อง สระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป ในครั้งนี้

3.7 รูปแบบของการสร้างแบบฝึก

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2547, หน้า 43) การสร้างแบบฝึกถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการจูงใจให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติแบบฝึกจึงควรมีรูปแบบที่หลากหลายมิใช่ใช้แบบเดียวจะเกิดความจำเจน่าเบื่อหน่ายไม่ท้าทายให้อยากรู้อยากลองจึงขอเสนอรูปแบบของแบบฝึกที่เป็นหลักใหญ่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ดังนี้

แบบปรนัย

1. แบบถูกผิด เป็นแบบฝึกที่เป็นประโยคบอกเล่าให้ผู้เรียนอ่านแล้วเลือกใส่เครื่องหมายถูกหรือผิดตามดุลยพินิจของผู้เรียน
2. แบบจับคู่ เป็นแบบฝึกที่ประกอบด้วยคำถามหรือตัวปัญหาซึ่งเป็นตัวยืนไว้ในสมุดร่ายข้ายมือโดยมีที่ว่างไว้หน้าข้อเพื่อให้ผู้เรียนเลือกหาคำตอบที่กำหนดให้ไว้ในสมุดร่ายข้ายมือมาจับคู่กับคำถามให้สอดคล้องกันโดยใช้หมายเลขหรือรหัสคำตอบไปวางไว้ในที่ว่างหน้าข้อคำถามหรือจะใช้การโยงเส้นก็ได้
3. แบบเติมคำหรือข้อความ เป็นแบบฝึกที่มีข้อความไว้ให้แต่จะเว้นช่องว่างไว้ให้ผู้เรียนเติมคำหรือข้อความที่หายไปซึ่งมีคำหรือข้อความที่นำมาเติมอาจเติมอย่างอิสระหรือกำหนดตัวเลือกให้เติมก็ได้
4. แบบหลายตัวเลือก เป็นแบบฝึกเชิงแบบทดสอบ โดยจะมี 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นคำถามซึ่งจะต้องเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์ชัดเจนไม่คลุมเครือ ส่วนที่ 2 เป็นตัวเลือกคือคำตอบซึ่งอาจจะมี 3-5 ตัวเลือกก็ได้ตัวเลือกทั้งหมดจะมีตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวส่วนที่เหลือเป็นตัวลวง

แบบอัตนัย คือ ความเรียงที่เป็นแบบฝึกที่มีคำถามผู้เรียนต้องเขียนบรรยายตอบอย่างเสรีตามความรู้ความสามารถโดยไม่จำกัดคำตอบ แต่จำกัดในเรื่องของเวลาอาจใช้ในรูปแบบของคำถามทั่วไปหรือเป็นคำสั่งให้เขียนเรื่องราวต่าง ๆ ก็ได้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบในการสร้างแบบฝึกที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายากโดยใช้รูปแบบปรนัย แบบจับคู่ แบบเติมคำหรือข้อความ เพื่อให้เกิดความหลากหลายในแบบฝึก

3.8 หลักการสร้างแบบฝึก

เกษร รองเดช (2522, หน้า 36-37 อ้างอิงใน วิลาวัณย์ สุภิรักษ์, 2545, หน้า 29) ได้ให้แนวทางในการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. สร้างแบบฝึกให้เหมาะกับวัยของนักเรียนคือไม่ง่ายหรือไม่ยากจนเกินไป
2. เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากการฝึกการออกเสียงเป็นพยางค์ คำ วลี ประโยค และคำประพันธ์
3. แบบฝึกบางแบบฝึกใช้ภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของเด็กซึ่งจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการฝึกและจะช่วยยั่วยุให้ติดตามต่อไปตามหลักของการจูงใจ
4. แบบฝึกที่สร้างขึ้นเป็นแบบฝึกสั้น ๆ ง่าย ๆ และใช้เวลาในการฝึกประมาณ 30-45 นาที
5. เพื่อป้องกันการเบื่อหน่ายแบบฝึกต้องมีลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ประสมคำจากภาพ เล่นกับบัตรภาพเติมคำลงในช่องว่าง อ่านคำประพันธ์ ฝึกร้องเพลงและใช้เกมต่างๆ

Brook. (1960 ล, หน้า 212-215 อ้างอิงใน วิชัย เพ็ชรเรือง, 2531) ได้เสนอรูปแบบของแบบฝึกที่เป็นประโยชน์ในการฝึกทักษะทางภาษาไว้หลายชนิดดังต่อไปนี้

1. การเลียนคำ (Repetition) ฝึกโดยให้นักเรียนเลียนแบบครู
 2. การเปลี่ยนโครงสร้างของประโยค (Transformation)
 3. การแทนที่ (Replacement) โดยเปลี่ยนจากคำนามเป็นคำสรรพนาม
 4. การโต้ตอบ (Rejoinder) โดยให้นักเรียนแต่งประโยคโต้ตอบประโยคที่กำหนด
- พรพรรณธิดา อ่อนแสง (2532, หน้า 48 อ้างอิงใน วิลาวัณย์ สุภิรักษ์, 2545, หน้า 28) ได้

กล่าวถึงหลักในการสร้างแบบฝึกว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์
2. ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา
3. ขั้นตอนต่างๆ ในการสร้างแบบฝึก
 - 3.1 ศึกษาปัญหาความบกพร่องของเด็กในการเรียนการสอน
 - 3.2 ศึกษาจิตวิทยาและกระบวนการเรียนรู้
 - 3.3 ศึกษาเนื้อหา
 - 3.4 ศึกษาลักษณะของแบบฝึก
 - 3.5 กำหนดรูปแบบและการสร้างแบบฝึกให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการแก้ไข

อภิรักษ์ หลายสืบ (2533, หน้า 20 อ้างอิงใน โกสุม สุขสมัย, 2545, หน้า 48) ได้เสนอหลักการสร้างแบบฝึกดังนี้

1. ก่อนที่จะสร้างแบบฝึกจะต้องกำหนดโครงร่างคร่าว ๆ ก่อนว่าจะเขียนแบบฝึกเกี่ยวกับเรื่องอะไร
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำ
3. เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาให้สอดคล้องกัน
4. แจงจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียนที่จะเรียน และเรียงกิจกรรมหรืองานที่นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติจากง่ายไปหายาก
5. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในแต่ละตอนให้เหมาะสม
6. กำหนดเวลาที่จะใช้ในแบบฝึกแต่ละตอนให้เหมาะสม
7. ควรประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน

สำหรับขั้นตอนในการฝึกนั้นจะเริ่มด้วยการทดสอบก่อนเรียนแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกเมื่อจบแบบฝึกแล้วจึงทำการทดสอบหลังเรียน

นงเยาว์ บวงสรวง (2535, หน้า 1) ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับหลักการสร้างแบบฝึกว่าการสร้างเสริมทักษะนั้นจะต้องคำนึงจิตวิทยาการเรียนรู้ วิธีการฝึกทักษะที่เหมาะสมมีจุดมุ่งหมายในการฝึกที่ชัดเจนและสร้างแบบฝึกให้มีรูปแบบที่น่าสนใจโดยคำนึงถึงความพร้อมและความสามารถของนักเรียนสำหรับคำที่จะนำมาสร้างแบบฝึกนั้นควรจะเป็นคำจากหนังสือแบบเรียนโดยพิจารณาคัดเลือกคำที่นักเรียนมีปัญหาในการเขียนสะกดคำ แบบฝึกที่สร้างขึ้นควรมีการหาประสิทธิภาพให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน เพื่อจะนำไปใช้ในการเขียนสะกดคำ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2538, หน้า 57) ที่ว่าการทดสอบประสิทธิภาพนั้นจะค่อยๆ ดำเนินไปที่ละขั้นอย่างช้าๆ และสุขุมรอบคอบพร้อมๆ กับปรับปรุงสื่อการสอนไปด้วย ซึ่งอาจเป็นการปรับปรุงเนื้อหาให้กระชับขึ้นปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ให้กระชับขึ้นปรับปรุงสื่อเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมมากขึ้นหรือปรับปรุงข้อทดสอบให้มีมาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่ข้อบกพร่องจะปรากฏในส่วนใดและเมื่อปรับปรุงแล้วก็นำมาทดลองตามขั้นตอนจนถึงขั้นสุดท้ายของการทดสอบประสิทธิภาพถ้ายังไม่มีประสิทธิภาพอีกก็ขอให้ผู้ผลิตใช้ดุลพินิจพิจารณาเหตุว่ามีข้อบกพร่องเกิดขึ้นในด้านใดแล้วทำการปรับปรุงใหม่อีกครั้งหนึ่งแต่ส่วนใหญ่ถ้าได้ปรับปรุงตามขั้นตอนของการทดลองก็ไม่น่าพบปัญหานี้แน่นอน จากแนวความคิดนี้พอจะสรุปได้ว่าการสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงจิตวิทยาการเรียนรู้ ความสนใจความพร้อมและความสามารถของนักเรียน ดังนั้นการสร้างแบบฝึกควรมีความมุ่งหมายที่แน่นอนว่าจะฝึกด้านใดมีการกำหนดเวลาที่เหมาะสมเนื้อหาแบบฝึกไม่ยากเกินไป

มีคำชี้แจงง่ายๆ และสั้นๆ มีรูปแบบที่น่าสนใจและที่สำคัญ คือ ต้องมีประสิทธิภาพการสร้างแบบฝึกตามข้อเสนอแนะดังกล่าว สรุปได้ว่าการสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ในการสร้างดังนี้

1. สร้างตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล
2. มีระดับความยากง่ายให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
3. มีการกำหนดจุดประสงค์ในการฝึกและควรให้เด็กได้ทราบผลของการฝึกอีกด้วย

อารีย์ บัวคุ้มภัย (2540, หน้า 21-22) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบฝึกควรมีหลักในการสร้างดังนี้

1. ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละวัยรวมถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลกับแรงจูงใจที่จะช่วยให้นักเรียนสนใจแบบฝึก

2. ต้องตั้งจุดประสงค์ที่แน่นอนว่าจะฝึกทักษะด้านใดเพื่อจัดเนื้อหาให้ตรงกับจุดประสงค์

3. ต้องมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียนและเรียงลำดับจากง่ายไป

หายาก

4. ต้องมีคำชี้แจงที่เข้าใจง่ายและควรมีตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้นจนสามารถทำได้ด้วยตนเอง

5. ต้องมีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวาง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

6. ต้องมีความถูกต้องด้านเนื้อหาซึ่งทำได้โดยการตรวจสอบหรือทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง

7. ต้องมีรูปภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนและใช้เวลาในการฝึกสั้น ๆ ประมาณ 30- 40 นาที เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

8. ต้องให้นักเรียนทราบบทความก้าวหน้าในการทำแบบฝึกของตนเพื่อเป็นการจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ในโอกาสต่อไป

จากหลักการในการสร้างแบบฝึกดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการสร้างแบบฝึกต้องศึกษาปัญหาของเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบฝึก โดยนำมาตั้งวัตถุประสงค์ตลอดจนรูปแบบและวางแผนขั้นตอนการใช้แบบฝึก การสร้างแบบทดสอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่ต้องการฝึกและยังต้องจำเป็นนำหลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้และจิตวิทยาพัฒนาการมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกก่อนนำไปฝึกควรนำไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบฝึกและแบบทดสอบนำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นจึงรวบรวมเป็นชุดจัดทำคำชี้แจงและคู่มือการใช้ต่อไป

3.9 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537, หน้า 145-146) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการโดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหากเป็นไปได้ควรศึกษาความต่อเนื่องของปัญหาในทุกระดับชั้น
 2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหาย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและบัตรฝึกหัด
 3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบและขั้นตอนการใช้แบบฝึกเช่นจะนำแบบฝึกไปใช้อย่างไรในแต่ละชุดประกอบด้วยอะไรบ้าง
 4. สร้างแบบทดสอบซึ่งอาจมีแบบทดสอบเชิงสำรวจ แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่องแบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่อง เฉพาะตอน แบบทดสอบที่สร้างจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่วิเคราะห์ไว้ในตอนที่ 2
 5. สร้างบัตรฝึกหัดเพื่อพัฒนาทักษะย่อยแต่ละทักษะในแต่ละบัตรจะมีคำถามให้นักเรียนตอบ การกำหนดรูปแบบ ขนาดของบัตรพิจารณาตามความเหมาะสม
 6. สร้างบัตรอ้างอิงเพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่องการสร้างบัตรอ้างอิงนี้อาจทำเพิ่มเติมเมื่อนำบัตรฝึกหัดไปทดลองใช้แล้ว
 7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้าเพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการเรียนโดยจัดทำเป็นตอนเป็นเรื่องเพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบความก้าวหน้า
 8. นำแบบฝึกไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่องและคุณภาพของแบบฝึกและหาคุณภาพของแบบทดสอบ
 9. ปรับปรุงแก้ไข
 10. รวบรวมเป็นชุดจัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2547, หน้า 45) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกจะคล้ายกับการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาประเภทอื่น ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น
 - ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะทำการสอน
 - ปัญหาการผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน
 - ผลจากการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
 - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์แต่ละกิจกรรม

3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อ 1 โดยการสร้างแบบฝึก และเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้นว่าจะทำเรื่องใดบ้างกำหนดเป็นโครงเรื่องไว้
4. ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่าง
5. ออกแบบชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ
6. ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุด พร้อมทั้งข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้
7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
8. นำไปทดลองใช้ แล้วบันทึกผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
9. ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
10. นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

จากขั้นตอนการสร้างแบบฝึกที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกมีการสำรวจปัญหาและความต้องการของครูในการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยกำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกวิเคราะห์ค่าที่จะนำมาสร้างแบบฝึกศึกษาใช้หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกกำหนดกรอบในการจัดทำแบบฝึกนำแบบฝึกให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและเสนอแนะและนำไปปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจัดพิมพ์แบบปก

3.10 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก

แบบฝึกทักษะที่ใช้ฝึกทักษะของนักเรียนส่วนใหญ่ พบว่า แบบฝึกยังขาดประสิทธิภาพเนื่องจากลักษณะของแบบฝึกบางแบบฝึกยากหรือง่ายเกินไปทำให้เราวัดจุดประสงค์ได้ไม่ตรงตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงควรมีกำหนดหลักเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกขึ้นเพื่อให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกหมายถึง การนำแบบฝึกที่สร้างไปทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริงเพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

การหาประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2526, หน้า 490-491 อ้างอิงใน วิลาวัณย์ สุภริรักษ์, 2545, หน้า 31-32) ได้กล่าวว่า การที่จะกำหนดให้มีค่าเท่าใดนั้นให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจ โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนเป็น 2 ประเภท คือพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดว่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์) ประสิทธิภาพของแบบฝึกจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่คาดหมายว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมโดยกำหนดให้เป็นร้อยละ

ของผลเฉลี่ยการทำงานกิจกรรมระหว่างการใช้แบบฝึกต่อร้อยละของผลสอบหลังใช้แบบฝึกทั้งหมด นั่นคือ E_1 / E_2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยวิธีคำนวณ

E_1 คำนวณจากการเอาคะแนนการทำแบบฝึกทุกชุดของนักเรียนแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยและเทียบส่วนเป็นร้อยละ (80 ตัวแรก)

E_2 คำนวณจากการเอาคะแนนของนักเรียนที่ทดสอบหลังเรียนแบบฝึกทั้งหมดรวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยเทียบส่วนเพื่อหาค่าร้อยละ (80 ตัวหลัง)

3.11 การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึก

การทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึก ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Developmental Testing” การตรวจสอบเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การนำชุดฝึกไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อปรับปรุงและนำไปทดลองสอนจริง (Trial Run) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วจึงผลิตออกมาเป็นจำนวนมากหรือใช้สอนในชั้นเรียนปกติได้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (อ้างอิงใน ปราณี วิไลกิจ, 2544, หน้า 13)

การทดลองใช้ หมายถึง การนำชุดฝึกที่ผลิตขึ้นไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของชุดฝึกให้เท่ากับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การทดลองใช้จริง หมายถึง การนำชุดฝึกที่ทดลองใช้และปรับปรุงแล้วไปสอนจริงชั้นเรียนหรือสถานการณ์การเรียนที่แท้จริง

ความจำเป็นที่ต้องทดสอบประสิทธิภาพดังกล่าว ก็เพื่อเป็นการประกันว่าชุดฝึกที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพหลายแนวดังนี้ (สุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2544, หน้า 15)

- 1) ใช้เกณฑ์พัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก
- 2) ใช้เกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่าง กระบวนการและผลลัพธ์โดยเฉลี่ย
- 3) ใช้เกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทดสอบหลังเรียนโดยเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งกลุ่ม

กับคะแนนทดสอบหลังเรียนโดยเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งกลุ่มในแต่ละจุดหมาย

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดฝึกที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้เป็นระดับที่ผู้ผลิตจะพึงพอใจว่าหากชุดฝึกนั้นมีประสิทธิภาพถึงระดับแล้วชุดฝึกก็มีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน

การกำหนดเกณฑ์พิจารณาคูณภาพของชุดฝึกที่มีประสิทธิภาพทำได้โดยการประเมินผล พฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

4) ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่องเป็นการประเมินผลต่อเนื่องด้วยพฤติกรรมย่อยหลาย ๆ พฤติกรรม เรียกว่า “กระบวนการ” (Process) ของผู้เรียนที่สังเกตจากการประกอบกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนด

5) ประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้ายเป็นการประเมินผลลัพธ์ (Product) ของผู้เรียนโดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียน

การกำหนดประสิทธิภาพ กำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดนั้นคือ E_1/E_2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งโดยปกติเนื้อหาที่เป็นความจำใช้เกณฑ์ 85/85,90/90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นทักษะด้านต่าง ๆ ใช้เกณฑ์ 80/80

4. สระและสระลดรูป - สระเปลี่ยนรูป

กาญจนา นาคสกุลและคนอื่น ๆ (2545 , หน้า 68–69) ได้กล่าวถึงการเรียกชื่อสระในปัจจุบันไว้ ดังนี้

- | | | |
|----------|----------|---------------------|
| 1) - ี | เรียกว่า | ไม้ไต่คู้ |
| 2) - ะ | เรียกว่า | สระ อะ |
| 3) - ั | เรียกว่า | ไม้หันอากาศ |
| 4) - า | เรียกว่า | สระ อา |
| 5) - ำ | เรียกว่า | สระ อำ |
| 6) - ิ | เรียกว่า | สระ อิ |
| 7) - ึ | เรียกว่า | สระ อี |
| 8) - ื | เรียกว่า | สระ อี้ |
| 9) - ื่อ | เรียกว่า | สระ อือ |
| 10) - ือ | เรียกว่า | สระ อือ – ออ |
| 11) - ุ | เรียกว่า | สระ อุ |
| 12) - ู | เรียกว่า | สระ อู |
| 13) - ะ | เรียกว่า | สระ เอะ |
| 14) - ะ | เรียกว่า | สระ เอ |
| 15) - ี | เรียกว่า | สระ เอ กับไม้ไต่คู้ |
| 16) - ะ | เรียกว่า | สระ แอะ |
| 17) - ะ | เรียกว่า | สระ แอ |

18) แอ็ เรียกว่า	สระ แอ กับไม้ไตคู้
19) โะ เรียกว่า	สระ โอะ
20) โ- เรียกว่า	สระ โอ
21) เาะ เรียกว่า	สระ เาะะ
22) -อ เรียกว่า	สระ ออ
23) -็อ เรียกว่า	สระ ออ กับไม้ไตคู้
24) เอะ เรียกว่า	สระ เอะะ
25) เออ เรียกว่า	สระ เออ
26) เ็ เรียกว่า	สระ เเอ
27) เอ็ยะ เรียกว่า	สระ เอ็ยะ
28) เอ็ย เรียกว่า	สระ เอ็ย
29) เอ็อะ เรียกว่า	สระ เอ็อะ
30) เอ็อ เรียกว่า	สระ เอ็อ
31) -ัวะ เรียกว่า	สระ ัวะ
32) -ัว เรียกว่า	สระ ัว
33) -ว เรียกว่า	ตัว วอ
34) ไ- เรียกว่า	สระ ไ- ไม้ม้วน
35) ไ- เรียกว่า	สระ ไ- ไม้มลาย
36) เา เรียกว่า	สระ เา

สระในภาษาพูด หมายถึง กระแสเสียงหรือทางเสียงที่มีทำนองสูงต่ำซึ่งเปล่งออกมาตาม จังหวะนิยมในภาษาหนังสือ หมายถึง เครื่องหมายที่ใช้แทนเสียงที่เปล่งออกมาตามหลักภาษาถือว่า พยัญชนะจำเป็นต้องอาศัยสระจึงจะออกเสียงได้ได้ถูกต้อง สระมีทั้งหมด 32 เสียงที่เกิดจากรูปต่าง ๆ 21 รูป

สระ 21 รูปนี้ เมื่อนำไปประสมกันเข้าจะเกิดเป็นสระต่าง ๆ ถึง 32 เสียงเหตุที่เรามีสระ มากเช่นนี้เราจึงสามารถเขียนคำที่มีมาจากภาษาอื่นได้ถูกต้อง หรือใกล้เคียงกับสำเนียงของเขามาก และยังมีวรรณยุกต์บังคับเสียงให้ชัดเจนแน่นอนยิ่งขึ้น

สระ 32 เสียงนั้นประกอบกันขึ้นจากรูปสระ 21 ตัว เมื่อนำมาประสมกับพยัญชนะ และมาตรา ตัวสะกดทั้ง 9 แม่ จะมีรูปผิดเพี้ยนไปจากเดิม เราเรียกว่าสระลดรูป - เปลี่ยนรูป ดังนี้

1) สระเปลี่ยนรูป

1.1) เปลี่ยน สระ -ะ เมื่อมีพยัญชนะสะกด เช่น ก + ะ + น เปลี่ยนเป็น กัน

1.2) เปลี่ยน สระ -ะ เป็น -็ เมื่อพยางค์นั้นประสมกับสระเอะ สระแอะ และมีตัวสะกด เช่น ก + ะ + ง เปลี่ยนเป็น เก็ง ข + ะ + ง เปลี่ยนเป็น แข็ง

1.3) เปลี่ยน อ เป็น -□ เมื่อพยางค์นั้นประสมกับสระเออ และมีตัวสะกด ยกเว้นตัวย ซึ่งสะกดในแม่ เกย เช่น พล + เออ + ง เปลี่ยนเป็น เพลิง

2) สระลดรูป

2.1) ลดรูป สระ -ะ โดยสิ้นเชิงเป็นเป็นพยางค์ที่ออกเสียง -ะ ที่มีอักษรนำอยู่ด้วย เช่น ขนม

2.2) ลดรูป สระ -ะ โดยสิ้นเชิงในคำโบราณบางคำ เช่น ณ ที่แปลว่า ใน ที่ เช่น ณ ที่นี้

2.3) ลดรูป สระ -อ ในคำโบราณบางคำ เช่น บ่ ที่แปลว่า ไม่

2.4) ลดรูป สระ -อ ในพยางค์ที่มี ร สะกด เช่น ขจอร เป็น ขจร

2.5) ลดรูป สระ -อ ในคำบาลีสันสกฤตที่มีพยางค์หน้าเป็น ป แล้วแผลง เป็น บ (บอ) เช่น บอดี เป็น บดี บอวร เป็น บวร

2.6) ลดรูป สระ -อ เมื่อมีตัวสะกดในแม่เกย เช่น ช + เออ + ย เป็น เชย

2.7) ลดรูป สระ -ัว เมื่อมีตัวสะกด เช่น ก + -ัว + น เป็น กวน

2.8) เมื่อพยัญชนะต้นเป็น ก ประสมกับสระ -ะ และ มีเครื่องหมายวรรณยุกต์ใดกำกับอยู่แต่ไม่มีตัวสะกดให้ลดรูปตัวอักษรแทนเสียงสระ -ะ ทั้งหมดแล้วใช้ -็ แทน เช่น ก + ะ + -□ เป็น กั

2.9) เมื่อพยางค์ใดมีเสียงสระ -ะ ประสมอยู่ด้วยและมีตัวสะกดให้ลดรูปตัวอักษรแทนเสียงสระ -ะ ทั้งหมด แล้วใช้ -็ แทน น + ะ + ต เป็น น็อด

สระลดรูป – เปลี่ยนรูป

สุภกานต์ อินอากร (2548, หน้า 2 – 17) ได้กล่าวถึงสระลดรูป - เปลี่ยนรูปเมื่อมีตัวสะกดไว้ดังนี้

1) คำที่มีประสมสระ -ะ เมื่อมีตัวสะกด สระ -ะ จะเปลี่ยนรูปได้เป็น -็ ตัวอย่าง

ผะ + ก = ผัก

ถะ + ง = ถัง

ทะ + น = ทัน

ระ + ก = รัก

อะ + น = อัน

มะ + น = มั่น

พะ + น = พัน

วะ + ย = พัน

2) คำที่ประสมสระ -ะ- เมื่อมีตัวสะกด สระ -ะ- จะเปลี่ยนรูปไปเป็น -็ ตัวอย่าง

เหะ + น = เห็น

เยะ + บ = เย็บ

เปะ + ด = เปิด

เตะ + ม = เต็ม

เกะ + ง = เก็ง

เระ + ว = เร็ว

คำที่ประสมสระ -ะ- เมื่อมีตัวสะกด สระ -ะ- จะเปลี่ยนรูปไปเป็น -็ มีคำที่มีความหมายเพียงคำเดียว คือ

แขะ + ง = แข็ง

3) คำที่ประสมด้วยสระ -โ- เมื่อมีตัวสะกด สระ -โ- จะลดรูปหายไป ตัวอย่าง

ม + โ- + ด = มด

น + โ- + ก = นก

ค + โ- + น = คน

พ + โ- + ง = พง

ก + โ- + บ = กบ

ช + โ- + ม = ชม

4) คำที่ประสมด้วยสระ -อ- เมื่อมีตัวสะกด ตัว "อ" จะเปลี่ยนรูปเป็น สระ -◻- ตัวอย่าง

เปอ + ด = เปิด

เลอ + ก = เลิก

เดอ + น = เดิน

เตอ + ม = เต็ม

เซอ + ง = เซ็ง

งอ + น = เงิน

แต่ถ้าสะกดด้วยตัว "ย" ตัว "อ" จะหายไป ตัวอย่าง

เกอ + ย = เกย

เขอ + ย	=	เขย
เคอ + ย	=	เคย
เดอ + ย	=	เดย
เนอ + ย	=	เนย
งอ + ย	=	งย
จ่อ + ย	=	จย

5) คำที่ประสมด้วยสระ -ัว เมื่อมีตัวสะกด สระ -ัว จะลดรูปเหลือแต่ตัว “ว” ตัวอย่าง

สัว + น	=	สวน
บัว + ด	=	บัวด
ดัว + ง	=	ดวง
รัว + ม	=	รวม
ควัว + บ	=	ควบ
บัว + ก	=	บัวก
รัว + ย	=	รวย

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า สระ มีความหมายอยู่ 2 อย่าง คือ สระในความหมาย ที่เป็น ภาษาพูด และสระในความหมายที่เป็นภาษาหนังสือ ซึ่งสระในความหมายภาษาพูดหมายถึง กระแสเสียงหรือหางเสียงที่มีทำนองสูงต่ำซึ่งเปล่งออกมาตามจังหวะนิยมส่วนสระในความหมายที่เป็นภาษาหนังสือ หมายถึงเครื่องหมายที่ใช้แทนเสียงที่เปล่งออกมา สระมีทั้งหมด 21 รูป 32 เสียง สระ 32 เสียง นั้นประกอบกันขึ้นจากรูปสระ 21 ตัว เมื่อนำมาประสมกับพยัญชนะและ มาตรา ตัวสะกดทั้ง 8 แม้จะมีรูปผิดเพี้ยนไปจากเดิมเราเรียกว่าสระลดรูป - เปลี่ยนรูป ซึ่งได้แก่ สระ-ะ, -ะ , -ะ, -ะ, -อ , และ -ัว ซึ่งสระเหล่านี้เมื่อมีตัวสะกดเข้ามารูปสระจะไม่อยู่คงที่บางสระก็จะลดรูปหายไปเหลือแต่พยัญชนะต้นกับตัวสะกดเท่านั้น เช่น สระ -ะ บางสระเมื่อมีตัวสะกด เข้ามาก็จะลดรูปสระบางส่วน เช่น สระ -ัว สระ -อ บางสระเมื่อมีตัวสะกดเข้ามาก็จะเปลี่ยนรูป ไป เช่น สระ -ะ , -อ , -ะ และ -ะ แต่คำที่ประสมสระเหล่านี้จะรูปสระคงที่เมื่อไม่มีตัวสะกด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

มะลิ อาจิวชัย (2540) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กน แม่กด แม่กบ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดงยาง กลุ่มโรงเรียนห้องแซง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเลิงนกทา จังหวัด

ยโสธร จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกเสริมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กน แม่กด แม่กบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยการสะกดคำยาก เรื่อง เปิดหอย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกลางเสลภูมิ กลุ่มโรงเรียนบ้านกลางเสลภูมิ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยการสะกดคำยาก เรื่อง เปิดหอย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชยาภรณ์ พิณพาทย์ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพเพื่อสอนซ่อมเสริมเรื่อง คำที่มีภันต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดโคกสระน้อย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 40 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยนาด น่วมทอง (2543, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำพื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก โรงเรียนบ้านโคกใหญ่ กลุ่มโรงเรียนสวนเมี่ยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 20 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพเท่ากับ (93.71/82.13) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเขียนสะกดคำพื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ปรียานุช แคนติ (2546, หน้า 3-67) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์วิชาภาษาไทย เรื่องสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป ชั้นประถมศึกษาปีที่1 โรงเรียนหนองบัววิทยาคม อำเภอเมืองหนองบัวลำพู จังหวัดหนองบัวลำพู จำนวน 24 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์วิชาภาษาไทย เรื่องสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูปสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.34/86.00 ดัชนี

ประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.71 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 71 และนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ทิพย์สุดา จงกล (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำยาก วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคำป่าหว่าน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คนโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป จำนวน 26 คน

กรรณิการ์ เลิศกระโทก และคณะ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสวนทองรวมมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 26 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (82.48/80.37) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดในด้านปัจจัยนำเข้าและด้านผลผลิต มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในด้านกระบวนการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

พิศมัย แก้วทาสี (2550, หน้า 67-100) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาการอ่านและการเขียนคำประสมด้วยสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT โรงเรียนเมืองวาปีปทุม อำเภอวาปีปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ 4 MAT เรื่อง การพัฒนาการอ่านและการเขียนคำประสมด้วยสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.77/83.10 ดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.7127 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 71.27 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

ปราโมทย์ คุ้มเมือง และคณะ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคลองทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำนวน 26 คน ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (86.68/84.17) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุนันทา สายแวง (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ประสมสระลดรูป - เปลี่ยนรูป ที่สะกดตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนม่วงสามสิบ (อำเภอยัญญา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำนวน 35 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (85.74/89.0) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ประสมสระลดรูป-เปลี่ยนรูป ที่สะกดตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะภาษาไทยเป็นสื่อการสอนที่สำคัญ เพราะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านภาษาได้ดีและเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนรู้ นักเรียนเรียนด้วยความสนใจไม่เบื่อหน่ายและได้พัฒนาความสามารถของตนเองทำให้มั่นใจในการเรียนและการใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำในการจัดกิจกรรมการสอนเรื่องการเขียนสะกดคำนั้น ช่วยให้นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนมีความสำเร็จในการฝึกทักษะการเขียนสะกดคำได้เป็นอย่างดี และทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้เรื่องการอ่าน การเขียนสะกดคำอย่างคงทนถาวรเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการเรียนระดับสูงตลอดจนมีประสิทธิภาพในการใช้ภาษาได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น และจากผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวร่วมกับประสบการณ์การสอนของผู้วิจัยที่พบปัญหานักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีพื้นฐานในการเขียนสะกดคำที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาวิธีการสอนเขียนสะกดคำ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและฝึกฝนให้ผู้เรียนเขียนสะกดคำให้ถูกต้องและเกิดทักษะการเขียนสะกดคำตลอดจนเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนเรื่องการเขียนสะกดคำ เรื่อง สระลดรูปและสระเปลี่ยนรูปให้ได้ผลดีและเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกทักษะทางภาษาไทย

งานวิจัยต่างประเทศ

ชเวนดินเจอร์ (1977) ได้ศึกษาผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนในระดับ 6 จำนวน 503 คน โดยใช้แบบฝึกที่มีรูปภาพ แบบเขียนตามคำบอกและแบบทดสอบการเขียนสะกดคำ ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพมีผลการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ได้ใช้รูปภาพได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 87 คน ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนที่ได้ใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยสามารถทำคะแนนเฉลี่ยได้ร้อยละ 98.80หลังจากได้ทำแบบฝึก

และยังพบว่าแบบฝึกช่วยในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคลอีกด้วยเนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความสามารถทางด้านภาษาแตกต่างกัน

ลอเรย์ (1978) จากผลการวิจัยพบว่าการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนระดับ 1-3 จำนวน 87 คน พบว่า นักเรียนได้รับการฝึกทักษะมีคะแนนการทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึก และนักเรียนทำข้อสอบหลังจากการฝึกทักษะแล้วได้ถูกต้องเฉลี่ยถึงร้อยละ 89.8 นั่นคือแบบฝึกทักษะนี้จึงเป็นเครื่องช่วยให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

มิตเชลล์ (อ้างอิงใน, เข้มทอง จิตจักร 2544, หน้า 45) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการเขียนสะกดคำ 3 แบบ คือใช้พจนานุกรม ใช้กิจกรรมเขียนเรื่องและใช้พจนานุกรมและกิจกรรมเขียนเรื่อง โดยมีกลุ่มควบคุมอีก 1 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า การสอนที่ใช้วิธีต่างกันทั้ง 3 กลุ่มเขียนสะกดคำได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม

เฮิร์ท (อ้างอิงใน, เข้มทอง จิตจักร 2544, หน้า 45) ได้ศึกษาวิธีการสอนเขียนสะกดคำ 2 วิธี คือเน้นครูเป็นผู้เลือกคำมีแผนการสอนอีกวิธีเน้นแบบเรียนที่ใช้อยู่และมีแบบฝึกหัด ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสองวิธีทำให้ผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนดีขึ้น

ซีล (อ้างอิงใน, เข้มทอง จิตจักร 2544, หน้า 45) ได้ศึกษาเรื่องกาวินิจฉัยความยุ่งยากเกี่ยวกับการสะกดตัวอักษร และการทดสอบรูปแบบของพัฒนาการสะกดตัวอักษร ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการทางการสะกดคำ และตัวอักษรเป็นไปตามทฤษฎีที่ว่า การอ่านการเขียนสระและพยัญชนะ จะต้องเกี่ยวข้องกับ การสะกดตัวอักษร เด็กที่มีปัญหาการอ่านจะมีปัญหาการเขียนด้วย

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบฝึกการเขียนสะกดคำทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่า การนำแบบฝึกการเขียนสะกดคำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ และมีความสามารถในการเขียนสะกดคำสูงขึ้น